

Program: „Programul Incluziune și Demnitate Socială”

Prioritate: P07 „Sprijin pentru persoanele cu dizabilități”

Obiectiv specific: ESO4.8 Favorizarea incluziunii active în vederea promovării egalității de șanse, a nediscriminării și a participării active, precum și în vederea îmbunătățirii capacității de inserție profesională, în special în rândul grupurilor defavorizate (FSE+)

ACȚIUNEA 7.1 Angajarea și menținerea persoanelor cu dizabilități pe piața muncii

Componenta 2 - Promovarea antreprenoriatului și susținerea dezvoltării de întreprinderi de tip unitate protejată autorizată - UPA

**Ghidul Solicitantului Condiții Specifice
„Antreprenoriat pentru persoanele cu dizabilități”**

Cuprins

1. PREAMBUL, ABREVIERI ȘI GLOSAR	5
1.1 Preambul	5
1.2 Abrevieri	7
1.2 Glosar	7
2. ELEMENTE DE CONTEXT	9
2.1 Informații generale despre program	9
2.2 Prioritatea/Fond/Obiectiv de politică/Obiectiv specific	10
2.3. Reglementări europene și naționale, cadrul strategic, documente programatice aplicabile	11
3. ASPECTE SPECIFICE APELULUI DE PROIECTE	14
3.1 Tipul de apel	14
3.2 Forma de sprijin (granturi; instrumentele financiare; premii)	14
3.3 Bugetul alocat apelului de proiecte	14
3.4 Rata de cofinanțare	14
3.5 Zona/zonile geografică(e) vizată(e) de apelul de proiecte	14
3.6 Acțiuni sprijinite în cadrul apelului	15
3.7 Grup țintă vizat de apelul de proiecte	15
3.8 Indicatori	15
3.8.1 Indicatori de realizare	15
3.8.2 Indicatori de rezultat	16
3.8.3 Indicatori suplimentari specifici apelului de proiecte (dacă este cazul)	16
3.9 Rezultatele așteptate	16
3.10 Operațiuni de importanță strategică	16
3.11 Investiții teritoriale integrate	17
3.12 Dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității	17
3.13 Reguli privind ajutorul de stat	17
3.14 Reguli privind instrumentele financiare	18
3.15 Acțiuni interregionale, transfrontaliere și transnaționale	18
3.16 Principii orizontale	18
3.17 Aspecte de mediu (inclusiv aplicarea Directivei 2011/92/UE a Parlamentului European și a Consiliului). Aplicarea principiului DNSH. Imunizarea la schimbările climatice	20
3.18 Caracterul durabil al proiectului	20
3.19 Acțiuni menite să garanteze egalitatea de șanse și de gen, nediscriminarea, accesibilitatea și dezvoltarea durabilă	21

3.20 Teme secundare.....	21
3.21 Informarea și vizibilitatea sprijinului din fonduri	22
4. INFORMAȚII ADMINISTRATIVE DESPRE APELUL DE PROIECTE.....	22
4.1 Data deschiderii apelului de proiecte	22
4.2 Perioada de pregătire a proiectelor	22
4.3 Perioada de depunere a proiectelor	23
4.3.1 Data și ora pentru începerea depunerii de proiecte	23
4.3.2 Data și ora închiderii apelului de proiecte	23
4.3.3 Modalitatea de depunere a proiectelor	23
5. CONDIȚII DE ELIGIBILITATE	23
5.1 Eligibilitatea solicitanților și partenerilor	23
5.1.1 Cerințe privind eligibilitatea solicitanților și partenerilor	23
5.1.2 Categoriile de solicitanți eligibili	24
5.1.3 Categoriile de parteneri eligibili	24
5.1.4 Reguli și cerințe privind parteneriatul	24
5.2 Eligibilitatea activităților	25
5.2.1 Cerințe generale privind eligibilitatea activităților	25
5.2.2 Activități eligibile	26
5.2.3 Activitatea de bază	33
5.2.4 Activități neeligibile	33
5.3 Eligibilitatea cheltuielilor	33
5.3.1 Baza legală pentru stabilirea eligibilității cheltuielilor.....	33
5.3.2 Categoriile și plafoane de cheltuieli eligibile	34
5.3.3 Reguli generale și specifice de decontare	42
5.3.3 Categoriile de cheltuieli neeligibile	43
5.3.4 Opțiuni de costuri simplificate. Costuri directe și costuri indirecte	43
5.3.5 Opțiuni de costuri simplificate. Costuri unitare/sume forfetare și rate forfetare ..	43
5.3.6 Finanțare nelegată de costuri	45
5.4 Valoarea minimă și maximă eligibilă/nerambursabilă a unui proiect	45
5.5 Quantumul cofinanțării acordate.....	46
5.6 Durata proiectului.....	46
5.7 Alte cerințe de eligibilitate a proiectului.....	46
6. INDICATORI DE ETAPĂ.....	46
7. COMPLETAREA ȘI DEPUNEREA CERERILOR DE FINANȚARE.....	46
7.1 Completarea formularului cererii de finanțare	46
7.2 Limba utilizată în completarea cererii de finanțare	47

7.3 Metodologia de justificare și detaliere a bugetului cererii de finanțare	47
7.4 Anexe și documente obligatorii la depunerea cererii	48
7.5 Aspecte administrative privind depunerea cererii de finanțare	48
7.6 Anexele și documente obligatorii la momentul contractării	49
7.7 Renunțarea la cererea de finanțare	50
8. PROCESUL DE EVALUARE, SELECȚIE ȘI CONTRACTARE A PROIECTELOR	50
8.1 Principalele etape ale procesului de evaluare, selecție și contractare	50
8.2 Conformitate administrativă - DECLARAȚIA UNICĂ	50
8.3 Etapa de evaluare preliminară	51
8.4 Evaluarea tehnică și financiară. Criterii de evaluare tehnică și financiară	51
8.5 Aplicarea pragului de calitate	51
8.6 Aplicarea pragului de excelență	51
8.7 Notificarea rezultatului evaluării tehnice și financiare.....	52
8.8 Contestații.....	52
8.9 Contractarea proiectelor	52
8.9.1 Verificarea îndeplinirii condițiilor de eligibilitate.....	52
8.9.2 Decizia de acordare/respingere a finanțării	53
8.9.3 Definitivarea planului de monitorizare al proiectului.....	53
8.9.4 Semnarea contractului de finanțare.....	53
9. ASPECTE PRIVIND CONFLICTUL DE INTERESE	53
10. ASPECTE PRIVIND PRELUCRAREA DATELOR CU CARACTER PERSONAL	54
11. ASPECTE PRIVIND MONITORIZAREA TEHNICĂ ȘI RAPOARTELE DE PROGRES	55
11.1 Rapoartele de progres.....	55
11.2 Vizitele de monitorizare	55
11.3 Mecanismul specific indicatorilor de etapă. Planul de monitorizare	55
12. ASPECTE PRIVIND MANAGEMENTUL FINANCIAR.....	56
12.1 Mecanismul cererilor de prefinanțare	56
12.2 Mecanismul cererilor de plată	56
12.3 Mecanismul cererilor de rambursare	56
12.4 Graficul cererilor de prefinanțare/plată/rambursare	56
12.5 Vizitele la fața locului.....	56
13. MODIFICAREA GHIDULUI SOLICITANTULUI.....	57
13.1 Aspectele care pot face obiectul modificărilor prevederilor ghidului solicitantului	57
13.2 Condiții privind aplicarea modificărilor pentru cererile de finanțare aflate în procesul de selecție (condiții tranzitorii)	57
14. ANEXE	57

1. PREAMBUL, ABREVIERI ȘI GLOSAR

1.1 Preambul

România a adoptat Strategia Națională privind Drepturile Persoanelor cu Dizabilități „O Românie echitabilă” pentru perioada 2022-2027 aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 490/2022 și publicată în Monitorul Oficial nr. 375 bis/15.04.2022. Strategia conține un plan de măsuri pentru implementarea Convenției ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități (CDPD) menit să asigure respectarea drepturilor persoanelor cu dizabilități și să îmbunătățească condițiile de trai ale acestora. Această strategie este importantă și pentru că reprezintă o condiție obligatorie în alocarea fondurilor europene în perioada 2022-2027. Strategia națională 2022-2027 include informații pe baza raportului *Diagnoza situației persoanelor cu dizabilități în România*, raport realizat de Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare/Banca Mondială având ca beneficiar MMPS, Autoritatea Națională pentru Drepturile Persoanelor cu Dizabilități, Copii și Adopții. Conform Strategiei naționale, la 31 decembrie 2020, numărul total de persoane cu dizabilități comunicat de către direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului județene, respectiv locale și ale sectoarelor municipiului București (DGASPC) a fost de 857.638 de persoane. Dintre acestea, 98,03% (840.727 de persoane) se află în îngrijirea familiilor și/sau trăiesc independent și 1,97% (16.911 de persoane) se află în instituțiile publice rezidențiale de asistență socială pentru persoanele adulte cu dizabilități. La 31 decembrie 2020, rata persoanelor cu dizabilități raportată la populația României era de 3,87%, diferențiată pe regiuni, regiunile Sud Vest Oltenia, Sud Muntenia și Nord Vest înregistrând cele mai mari rate.

Convenția Organizației Națiunilor Unite privind Drepturile Persoanelor cu Dizabilități (CDPD) marchează trecerea de la modelul medical al dizabilității la un model social bazat pe drepturile omului. Acest model înțelege dizabilitatea nu ca pe o caracteristică sau un defect al persoanei care trebuie tratată cu caritate și ocrotire (ca o victimă a unei tragedii individuale), ci ca pe o interacțiune dintre particularitățile unei persoane și felul în care societatea răspunde acelor particularități. Astfel, sunt evidențiate barierele din societate care împiedică persoanele cu dizabilități să participe activ și să trăiască în cadrul societății.

Asigurarea incluziunii sociale și economice a persoanelor cu dizabilități rămâne un drept fundamental încă neîmplinit în România. Persoanele cu dizabilități se confruntă cu dificultăți în accesarea mediului fizic, sunt excluse de la oportunități de angajare, de la bunăstare materială, de la îngrijire medicală adecvată și de la participarea deplină în viața comunității.

Persoanele cu dizabilități reprezintă un grup semnificativ în România, cu un profil divers. Conform datelor Eurostat, România are aproximativ un sfert din populația cu vârste de 16 ani și peste, cu dizabilități, persoanele cu dizabilități severe reprezentând 6% din populația cu această vârstă (965 de mii persoane). Conform *Diagnozei situației persoanelor cu dizabilități în România*, raport realizat de Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare/Banca Mondială, jumătate dintre persoanele cu dizabilități au 65 de ani sau mai mult, iar alte 30% sunt cu vârste între 50 și 64 de ani. Femeile și persoanele cu un nivel redus de educație constituie un procent mai mare dintre cei care au dizabilități. Cele mai frecvente probleme întâmpinate de persoanele cu dizabilități sunt dificultăți severe sau incapacitate totală de a merge sau de a urca scări (38%), urmate de probleme de vedere întâmpinate chiar și de către persoanele care poartă ochelari, probleme de memorare și de concentrare (14%) și dificultăți în îngrijirea personală, cum ar fi spălatul sau îmbrăcatul fără ajutor (13%).

Strategia națională privind drepturile persoanelor cu dizabilități 2022-2027 are ca obiectiv general asigurarea accesului fizic, informațional și comunicațional al persoanelor cu dizabilități la produsele, serviciile și programele pe care societatea le pune la dispoziția membrilor săi. Strategia continuă și dezvoltă demersul de implementare a Convenției ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități în vederea asigurării cadrului pentru exercitarea deplină și în condiții de egalitate a tuturor drepturilor și libertăților fundamentale ale omului de către toate persoanele cu dizabilități.

Unul din domeniile prioritare identificate în cadrul Strategiei are în vedere ocuparea. Accesul limitat la ocupare determină un nivel ridicat de risc de excluziune socială și de sărăcie pentru persoanele cu dizabilități.

Comparativ cu celelalte țări ale Uniunii Europene, România înregistrează cea mai scăzută rată de ocupare pentru persoanele cu limitări severe (cu o diferență de peste trei ori mai mari între România și cele mai bine plasate țări). Printre cauzele determinante se pot număra: limitările în exercitarea dreptului la muncă din Legea nr. 53/2003, cu modificările și completările ulterioare (de exemplu, prin faptul că este interzisă încadrarea în muncă a persoanelor puse sub interdicție), instrumentul de stimulare a angajatorilor pentru a include persoane cu dizabilități prin sistemul de cotă nu funcționează eficient, bugetul colectat din plata taxei de neangajare nu este utilizat adecvat pentru creșterea ocupării persoanelor cu dizabilități, iar sistemul de subvenții pentru angajatori nu este suficient de atractiv.

Conform Legii nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată, cu modificările și completările ulterioare, orice angajator public sau privat cu cel puțin 50 de angajați are obligația de a angaja persoane cu dizabilități, într-un procent de minimum 4%. Statisticile arată însă că, de cele mai multe ori, angajatorii preferă celelalte opțiuni din lege astfel că, deși inițiat ca o măsură activă, sistemul de cotă nu a dus la o rată crescută de ocupare, ceea ce determină ca una dintre provocările viitoare să fie legată de creșterea și diversificarea serviciilor aferente ocupării prin utilizarea sistemului de cotă într-un mod activ.

Oferirea unor servicii de sprijin pentru ocupare, adaptate la nevoile persoanelor cu dizabilități, reprezintă unul dintre cele mai eficiente mijloace de ocupare. În ceea ce privește angajarea asistată, deși există experiențe pozitive ale unor direcții generale de asistență socială și protecția copilului sau a organizațiilor neguvernamentale în ceea ce privește furnizarea unor astfel de servicii, nu există un program la nivel național.

Locurile de muncă protejate sunt subdezvoltate și nu sunt suficient de incluzive. Formele de muncă protejată au rolul de a furniza pentru persoanele greu angajabile, inclusiv cele cu dizabilități, locuri de muncă pe perioade limitate de timp, în condițiile asigurării formării profesionale și acordării de sprijin pentru tranziția către piața liberă a muncii. Persoanele cu dizabilități au acces mai degrabă la forme de ocupare pe cont propriu, care sunt asociate cu riscuri crescute de sărăcie, și mai puțin la inițiative de antreprenoriat sustenabile economic.

1.2 Abrevieri

ANPDPD	Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități
AM/AM PoIDS	Autoritatea de Management/Autoritatea de Management pentru Programul Incluziune și Demnitate Socială (PoIDS)
CE	Comisia Europeană
CDPD (Convenția)	Convenția ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități
CDFUE	Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene
FESI 2021-2027	Fonduri Europene Structurale și de Investiții 2021-2027
FSE+	Fondul social european Plus
FEDR	Fondul European de Dezvoltare Regională
BS	Buget de stat
FPC	Formare profesională continuă
MIPE	Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene
MMFTSS	Ministerul Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale
MySMIS2021/SMIS2021+	Sistem de schimb electronic de date care permite schimbul de informații între solicitanți, potențiali solicitanți, beneficiari și autoritățile responsabile de programe și care acoperă întregul ciclu de viață al unui proiect finanțat.
OIR	Organism Intermediar Regional
OS	Obiectiv Specific
PI	Prioritate Investiții
Prioritatea P07	Prioritatea P07. Sprijin pentru persoanele cu dizabilități
PoIDS	Programul Incluziune și Demnitate Socială
Strategia	Strategia națională privind drepturile persoanelor cu dizabilități „O Românie echitabilă” 2022-2027
UM	Unitate de măsură
UPA	Unitate protejată autorizată

1.2 Glosar

Apel de proiecte	Proces lansat de către AM PoIDS în vederea selectării unor operațiuni cu finanțare în cadrul Programului Incluziune și Demnitate Socială.
Administrator al schemei de antreprenoriat	Entitate publică sau privată care implementează, în calitate de semnatar al contractului de finanțare, un proiect finanțat prin prezentul apel de proiecte, proiect în cadrul căruia se atribuie ajutoare de minimis pentru înființarea de întreprinderi de tip unitate protejată autorizată - UPA, cu respectarea condițiilor impuse în cadrul Schemei de ajutor de minimis „ <i>Antreprenoriat pentru persoanele cu dizabilități</i> ”, și detaliate în prezentul Ghid al Solicitantului Condiții Specifice. În cazul proiectelor

	implementate în parteneriat, administratorul schemei de antreprenoriat va fi considerat întregul parteneriat.
Administrator al schemei de ajutor de minimis	În cadrul Schemei de ajutor de minimis „Antreprenoriat pentru persoanele cu dizabilități”, administratorul schemei de ajutor de minimis este persoana juridică delegată de către furnizorul de ajutor de minimis (Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene, prin Autoritatea de management pentru PoIDS și Organismul intermediar regional pentru PoIDS) să deruleze proceduri în domeniul ajutorului de minimis în numele furnizorului, respectiv Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități.
Ajutor de minimis	Ajutor limitat conform normelor Uniunii Europene la un nivel care nu distorsionează concurența și/sau comerțul cu statele membre (Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 77/2014 privind procedurile naționale în domeniul ajutorului de stat, precum și pentru modificarea și completarea Legii concurenței nr. 21/1996).
Beneficiarul ajutorului de minimis	Unitățile protejate autorizate înființate prin proiectul finanțat prin prezentul apel de proiect și care primesc sprijin financiar cu titlul de ajutor de minimis, în baza contractului de subvenție încheiat cu administratorul schemei de ajutor de minimis.
Cerere de finanțare	Document standardizat, disponibil în sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+, prin care este solicitat sprijin financiar în cadrul oricăruia dintre programele cofinanțate din Fondul social european Plus în perioada de programare 2021-2027, în condițiile aplicabile apelului de proiecte în care se solicită finanțare, pentru acoperirea totală sau parțială a costurilor de realizare ale unui proiect și este însoțit de anexe și documentele specificate în Ghidul Solicitantului aplicabil fiecărui apel de proiecte; în cadrul cererii de finanțare este prezentat detaliat proiectul, este argumentată necesitatea lui, sunt prezentate avantajele sale, planul de activități, planul de achiziții, bugetul proiectului, indicatorii de realizare și de rezultat, precum și orice alte elemente necesare, prevăzute în Ghidul Solicitantului și care sunt cuprinse în sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+.
Contract de subvenție	Actul juridic prin care se acordă dreptul de a beneficia de ajutor de minimis, semnat între administratorul schemei de ajutor de minimis și beneficiarul ajutorului de minimis, prin care se stabilesc drepturile și obligațiile corelative ale părților în vederea implementării măsurilor finanțate prin prezenta schemă de ajutor de minimis
Lider de parteneriat	Organism public sau privat care inițiază un proiect și solicită finanțare pentru acesta în scopul implementării în asociere cu alte entități și semnează contractul de finanțare.
Programul Incluziune și Demnitate Socială (PoIDS)	Programul Incluziune și Demnitate Socială 2021-2027, document aprobat de Comisia Europeană în data de 14.12.2022, elaborat de România, care conține o strategie de dezvoltare și un set de 11 priorități, pentru a fi implementate cu ajutorul Fondului social european Plus (FSE+) și al Fondului European de Dezvoltare Regională (FEDR).
Regulamentul dispoziții comune sau RDC	Regulamentul (UE) 2021/1060 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de stabilire a dispozițiilor comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziție justă și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de

	stabilire a normelor financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil, migrație și integrare, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize.
Unitatea protejată autorizată	Conform Legii nr. 448/2006, unitatea protejată autorizată este entitatea de drept public sau privat, cu gestiune proprie, în cadrul căreia sunt angajate minimum 3 persoane cu handicap, care reprezintă cel puțin 30% din numărul total al angajaților, iar timpul de lucru cumulat al acestora reprezintă cel puțin 50% din totalul timpului de lucru al tuturor angajaților, precum și orice formă de organizare aleasă pentru desfășurarea unei activități economice de către o persoană fizică deținătoare a unui certificat de încadrare în grad de handicap. În sensul prezentului apel de proiecte, unitatea protejată autorizată înființată prin proiect trebuie să aibă personalitate juridică și gestiune proprie, cu minimum 3 persoane cu handicap/invalide gradul III angajate, reprezentând cel puțin 30% din numărul total al angajaților, iar timpul de lucru cumulat al persoanelor cu handicap/invalide gradul III să reprezinte cel puțin 50% din totalul timpului de lucru al tuturor angajaților (art. 3, alin. (1) lit. a) din Ordinul nr. 847/2021).

2. ELEMENTE DE CONTEXT

2.1 Informații generale despre program

Programul Incluziune și Demnitate Socială (PoIDS) vine cu un ansamblu de măsuri integrate prin care sprijină aplicarea strategiilor naționale și locale pentru a contribui în mod direct la susținerea procesului de reducere a fenomenului sărăciei și la susținerea grupurilor vulnerabile în vederea depășirii situației de excludere socială, în linie cu principiile Pilonului european privind drepturile sociale, contribuind astfel la atingerea țintelor pe care România și le-a asumat pentru anul 2030, ce vor fi monitorizate în cadrul Semestrului European, ocuparea forței de muncă de 74,7% și reducerea sărăciei cu -2.532 (reducere AROPE - risc de sărăcie sau excludere socială, mii persoane).

Pentru a sprijini dezinstituționalizarea copiilor și adulților cu dizabilități, inclusiv prin cursuri de formare, servicii și infrastructură corespunzătoare, persoanele cu dizabilități vor fi sprijinite prin PoIDS, prin Prioritatea P07 Sprijin pentru persoanele cu dizabilități. Rata medie UE27 a persoanelor cu dizabilități în risc de sărăcie și excludere socială este de 28,4% (Eurostat 2019), în timp ce în România este de 37,6%. În rândul persoanelor cu dizabilități care sunt încadrate în muncă, rata medie de sărăcie la nivel european este de 10,6%, iar în România, aceasta este de 29,1%, România ocupând al treilea loc în Europa (Eurostat 2019).

În România, numărul persoanelor cu dizabilități care sunt incluse pe piața muncii este extrem de scăzut.

Majoritatea șomerilor cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani sunt inactivi din punct de vedere economic, ceea ce îi face cel mai dificil grup de integrare pe piața muncii. În 2020, 88% dintre persoanele cu dizabilități grave și 66% dintre cele cu dizabilități accentuate și medii erau inactive din punct de vedere economic, comparativ cu doar 26% pentru persoanele fără dizabilități. În cadrul grupului de persoane cu dizabilități severe, care înregistrează cel mai

mare procent de persoane decuplate de piața muncii, există anumite subcategorii care se confruntă cu un set cumulativ de factori de excludere de pe piața muncii.

Astfel, persoanele aflate în intervalele de la extremele distribuției de vârstă înregistrează valori critice: 88% dintre tinerii între 16-34 de ani sunt inactivi economic și 94% dintre cei între 50-64 de ani. De asemenea, 90% dintre persoanele cu dizabilități severe din mediul rural și 90% dintre cei cu dizabilități severe care nu au absolvit studiile primare sunt inactivi (sursa: Ministerul Muncii și Protecției Sociale și Banca Mondială, „Diagnoza situației persoanelor cu dizabilități din România”, decembrie 2020 - datele sunt calculate de Banca Mondială din EU SILC 2018 pentru statele membre UE, cu excepția Germaniei). Măsurile de sprijinire a angajării sau de creștere a capacității de angajare a persoanelor cu dizabilități sunt complementare măsurilor de sprijinire a antreprenoriatului și a economiei sociale în cadrul Programului Educație și Ocupare și măsurii de introducere a tichetelor de muncă și de oficializare a muncii în domeniul lucrătorilor casnici prin operaționalizarea introducerii tichetelor de masă în domeniul lucrătorilor casnici.

În cadrul Priorității P07 se finanțează acțiuni de încadrare și menținere pe piața muncii, tehnologii asistive, terapii precum și furnizarea de servicii de viață independentă cu soluții de locuire individuală adaptate în linie cu Comunicarea Comisiei vizând Strategia pentru Drepturile Persoanelor cu Dizabilități din martie 2021.

Toate măsurile din cadrul PoIDS urmăresc creșterea capacității/dezvoltarea serviciilor de sprijin oferite categoriilor socio-economice defavorizate sau vulnerabile.

Operațiunile aferente acestui obiectiv specific vizează asigurarea egalității de șanse și a sprijinului echitabil și nediscriminatoriu de venit persoanelor cu dizabilități. De asemenea, operațiunile vizează să contribuie la sprijinirea persoanelor cu dizabilități în căutarea unui loc de muncă și asigurarea unei vieți demne, prin lărgirea accesului la servicii care să le permită să participe pe piața muncii și în societate, precum și la un mediu de lucru adaptat nevoilor lor.

Respectarea prevederilor minime legale în materie de accesibilitate, egalitate de șanse și de gen vor fi urmărite în selecția și implementarea operațiunilor. În procesul de promovare a proiectului pilot vor fi avute în vedere criteriile care să vizeze asumarea și aplicarea de măsuri inovatoare specifice creșterii accesibilității la servicii sociale de calitate. În ceea ce privește componența echipelor de management și de implementare ale proiectelor, se va urmări promovarea pe cât de mult posibil și acolo unde este cazul, echilibrul de gen și de vârstă. În toate fazele implementării PoIDS va utilizat Ghidul privind reflectarea Convenției ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități în pregătirea și implementarea programelor și proiectelor cu finanțare nerambursabilă alocate României în perioada 2021-2027 (document care face obiectul condiției favorizante orizontale nr. 4).

2.2 Prioritatea/Fond/Obiectiv de politică/Obiectiv specific

În conformitate cu prioritățile Obiectivului de Politică 4 și Strategia națională privind incluziunea socială și reducerea sărăciei pentru perioada 2022-2027, una dintre intervențiile PoIDS din cadrul Priorității P07 are drept scop îmbunătățirea capacității de inserție profesională a persoanelor cu dizabilități pe piața muncii axate prin intervenții ce vizează angajabilitatea.

Astfel, în cadrul Priorității P07. Sprijin pentru persoanele cu dizabilități, Obiectivul specific: ESO4.8 Favorizarea incluziunii active în vederea promovării egalității de șanse, a nediscriminării și a participării active, precum și în vederea îmbunătățirii capacității de inserție profesională, în special în rândul grupurilor defavorizate (FSE+), se finanțează Acțiunea 7.1 Angajarea și menținerea persoanelor cu dizabilități pe piața muncii, structurată pe 2 componente.

Componenta 2, referitoare la antreprenariat, vizează o abordare inovativă pentru integrarea persoanelor cu dizabilități pe piața muncii prin promovarea antreprenorialului și susținerea dezvoltării de întreprinderi de tip unitate protejată autorizată - UPA, propunându-și:

- să susțină dezvoltarea antreprenorialului în rândul persoanelor cu dizabilități, pe baza principiilor dezvoltării durabile, a inovării sociale, egalității de șanse, accesibilizării, nediscriminării, utilizării TIC, în mediul de business incluziv;
- să genereze întreprinderi noi de tip UPA, pe baza unor planuri de afaceri incluzive și sustenabile;
- să dezvolte competențe antreprenoriale de bază pentru persoane cu dizabilități pentru sprijinirea și motivarea acestora în vederea demarării propriilor afaceri;
- să asigure pregătire practică pentru antreprenorii cu dizabilități selectați a fi sprijiniți financiar pentru a-și pune în aplicare planurile de afaceri, prin efectuarea unor stagii de pregătire în UPA deja existente cu profil de activitate similar;
- să susțină financiar planurile de afaceri, generate de antreprenori, pentru dezvoltarea socio-economică și pentru crearea de locuri de muncă incluzive;
- să genereze per afacere de tip UPA un minim de 3 persoane cu handicap/invalide gradul III, reprezentând cel puțin 30% din numărul total al angajaților, timpul de lucru cumulat al persoanelor cu handicap/invalide gradul III reprezentând cel puțin 50% din totalul timpului de lucru al tuturor angajaților;
- să asigure continuitatea și dezvoltarea afacerilor prin Inclusive Business HUB, mecanism de monitorizare pe termen mediu și lung;
- să ofere consultanță necesară antreprenorilor, pentru a depăși barierele care apar în calea dezvoltării afacerilor lor și pentru dezvoltare continuă.

2.3. Reglementări europene și naționale, cadrul strategic, documente programatice aplicabile

- ❖ Regulamentul (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor);
- ❖ Regulamentul (UE) 2023/2831 al Comisiei din 13 decembrie 2023 privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor de minimis;
- ❖ Regulamentul (UE) 2021/1057 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de instituire a Fondului social european Plus (FSE+) și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 1296/2013, cu modificările și completările ulterioare;

- ❖ Regulamentul (UE) 2021/1060 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de stabilire a dispozițiilor comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziție justă și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de stabilire a normelor financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil, migrație și integrare, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize, cu modificările și completările ulterioare;
- ❖ Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene (2016/C 202/02);
- ❖ Convenția ONU privind Drepturile Persoanelor cu Dizabilități adoptată la 13 decembrie 2006 de către Adunarea Generală a ONU;
- ❖ Comunicarea Comisiei Europene: «Orientări tehnice privind aplicarea principiului de „a nu prejudicia în mod semnificativ” în temeiul Regulamentului privind Mecanismul de redresare și reziliență» (2021/C 58/01);
- ❖ Comunicarea Comisiei Europene: „Orientări privind viața independentă și incluziunea în comunitate a persoanelor cu dizabilități în contextul finanțării din partea UE”, C(2024) 7897 final din 20.11.2024.
- ❖ Legea nr. 7/2023 privind susținerea procesului de dezinstituționalizare a persoanelor adulte cu dizabilități și aplicarea unor măsuri de accelerare a acestuia și de prevenire a instituționalizării, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative;
- ❖ Legea nr. 8 /2016 privind înființarea mecanismelor prevăzute de Convenția privind drepturile persoanelor cu dizabilități, cu modificările și completările ulterioare;
- ❖ Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- ❖ Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 23/2023 privind instituirea unor măsuri de simplificare și digitalizare pentru gestionarea fondurilor europene aferente Politicii de coeziune 2021-2027, aprobată prin Legea nr. 45/2024, cu modificările și completările ulterioare;
- ❖ Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 142/2012, cu modificările și completările ulterioare;
- ❖ Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 133/2021 privind gestionarea financiară a fondurilor europene pentru perioada de programare 2021-2027 alocate României din Fondul european de dezvoltare regională, Fondul de coeziune, Fondul social european Plus, Fondul pentru o tranziție justă, aprobată cu modificări prin Legea nr. 231/2023, cu modificările și completările ulterioare;
- ❖ Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 41/2025 pentru instituirea unor măsuri în domeniul gestionării fondurilor europene nerambursabile;
- ❖ Hotărârea Guvernului nr. 440/2022 pentru aprobarea Strategiei naționale privind incluziunea socială și reducerea sărăciei pentru perioada 2022-2027;
- ❖ Hotărârea Guvernului nr. 490/2022 pentru aprobarea Strategiei naționale privind drepturile persoanelor cu dizabilități „O Românie echitabilă” 2022-2027;
- ❖ Hotărârea Guvernului nr. 234/2022 privind atribuțiile, organizarea și funcționarea Autorității Naționale pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități, cu modificările și completările ulterioare;

- ❖ Legea nr. 448/2006, privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- ❖ Hotărârea Guvernului nr. 48/2025 pentru aprobarea criteriilor și normelor de diagnostic clinic, diagnostic funcțional și de evaluare a capacității de muncă pe baza cărora se face încadrarea în gradele I, II și III de invaliditate;
- ❖ Hotărârea Guvernului nr. 829/2022 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 133/2021 privind gestionarea financiară a fondurilor europene pentru perioada de programare 2021-2027 alocate României din Fondul european de dezvoltare regională, Fondul de coeziune, Fondul social european Plus, Fondul pentru o tranziție justă, cu modificările ulterioare;
- ❖ Hotărârea Guvernului nr. 873/2022 pentru stabilirea cadrului legal privind eligibilitatea cheltuielilor efectuate de beneficiari în cadrul operațiunilor finanțate în perioada de programare 2021-2027 prin Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune și Fondul pentru o tranziție justă;
- ❖ Hotărârea Guvernului nr. 1.547/2022 pentru aprobarea Strategiei naționale privind promovarea egalității de șanse și de tratament între femei și bărbați și prevenirea și combaterea violenței domestice pentru perioada 2022-2027;
- ❖ Ordinul ministrului muncii și protecției sociale nr. 847/2021 privind aprobarea Procedurii de autorizare a unităților protejate;
- ❖ Ordinul ministrului investițiilor și proiectelor europene nr. 3607/2025, privind aprobarea schemei de ajutor de minimis „Antreprenariat pentru persoanele cu dizabilități”, aferentă Programului Incluziune și Demnitate Socială, Prioritate: P07 „Sprijin pentru persoanele cu dizabilități”, Obiectiv specific: ESO4.8 Favorizarea incluziunii active în vederea promovării egalității de șanse, a nediscriminării și a participării active, precum și în vederea îmbunătățirii capacității de inserție profesională, în special în rândul grupurilor defavorizate (FSE+), Acțiunea 7.1 Angajarea și menținerea persoanelor cu dizabilități pe piața muncii;
- ❖ Ordinul ministrului investițiilor și proiectelor europene nr. 2041/2023 pentru aprobarea modelului contractului de finanțare prevăzut la art. 14 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 23/2023 privind instituirea unor măsuri de simplificare și digitalizare pentru gestionarea fondurilor europene aferente Politicii de coeziune 2021-2027, cu modificările și completările ulterioare;
- ❖ Ordinul ministrului investițiilor și proiectelor europene nr. 1777/2023 privind aprobarea conținutului/modelului/formatului/structurii-cadru pentru documentele prevăzute la art. 4 alin. (1) teza întâi, art. 6 alin. (1) și (3) , art. 7 alin. (1) și art. 17 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 23/2023 privind instituirea unor măsuri de simplificare și digitalizare pentru gestionarea fondurilor europene aferente Politicii de coeziune 2021-2027;
- ❖ Ordinul ministrului investițiilor și proiectelor europene nr. 1245/2023 privind aprobarea Ghidului Solicitantului - Condiții Generale, aferent Programului Incluziune și Demnitate Socială (PoIDS) 2021-2027, cu modificările și completările ulterioare.
- ❖ Ghid MIPE privind Reflectarea Convenției ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități în pregătirea și implementarea programelor și proiectelor cu finanțare nerambursabilă alocată României în perioada 2021-2027.

NB. Trimiterile la actele normative enumerate în prezentul ghid includ și modificările și completările ulterioare ale acestora, forme republicate, precum și orice alte acte normative subsecvente.

3. ASPECTE SPECIFICE APELULUI DE PROIECTE

3.1 Tipul de apel

Acest apel de proiecte este *de tip necompetitiv*, cu termen limită de depunere, destinat tuturor regiunilor de dezvoltare: București-Ilfov, Nord-Est, Sud-Est, Sud-Vest Oltenia, Sud-Muntenia, Nord-Vest, Vest, Centru. Elaborarea propunerii de proiect va urma fazele mecanismului necompetitiv menționate în *Metodologia de verificare, evaluare și selecție a proiectelor în cadrul Programul Incluziune și Demnitate Socială 2021-2027*, cu modificările și completările ulterioare.

3.2 Forma de sprijin (granturi; instrumentele financiare; premii)

În cadrul acestui apel de proiecte sprijinul va fi acordat sub formă de granturi nerambursabile.

3.3 Bugetul alocat apelului de proiecte

Bugetul alocat apelului de proiecte este de **10.999.156** euro (contribuția UE și contribuția națională), din care **8.357.384** euro reprezintă contribuția UE FSE+, corespunzând unui procent de **75,98%**, iar contribuția națională este în cuantum de **2.641.772** euro (buget de stat și contribuție proprie), în procent de **24,02%**, cu posibilitatea depășirii sumelor alocate la nivel de program, în conformitate cu prevederile art. 15, alin.(1) lit. a) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 133/2021, aprobată cu modificări prin Legea nr. 231/2023, cu modificările ulterioare și cu respectarea prevederilor art. 10 și art. 11 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 41/2025.

3.4 Rata de cofinanțare

Rata de cofinanțare este stabilită la nivelul fiecărui solicitant/partener în conformitate cu tabelul 5 și respectiv 6 din subcapitolul 2.2 Cofinanțarea proprie minimă a beneficiarului din Ghidul Solicitantului - Condiții Generale PoIDS.

3.5 Zona/zonile geografică(e) vizată(e) de apelul de proiecte

Proiectul finanțat în cadrul acestui apel are o acoperire națională și va viza toate regiunile de dezvoltare, respectiv regiunile mai puțin dezvoltate ale României (Nord-Est, Sud-Est, Sud-Muntenia, Sud-Vest Oltenia, Nord-Vest, Vest și Centru) și regiunea dezvoltată București-Ilfov. Pentru acest proiect, valoarea eligibilă, contribuția proprie, cofinanțarea UE, asistența financiară nerambursabilă solicitată vor fi defalcate automat de sistemul informatic pe cele două tipuri de regiuni de dezvoltare (mai puțin dezvoltate/regiune mai dezvoltată) în baza unei pro-rate (pentru regiunea dezvoltată - 20,04%, iar pentru regiunile mai puțin dezvoltate - 79,96%).

3.6 Acțiuni sprijinite în cadrul apelului

- ❖ Campanie de informare cu privire la importanța antreprenoriatului în rândul persoanelor cu dizabilități și a oportunităților de finanțare pentru înființarea de întreprinderi de tip UPA în cadrul proiectului.
- ❖ Organizarea și derularea programului de formare - competențe antreprenoriale.
- ❖ Organizarea concursului de selecție a planurilor de afaceri.
- ❖ Efectuarea de stagii de pregătire în UPA deja existente cu profil de activitate similar
- ❖ Oferirea serviciilor de consultanță antreprenorială și organizarea unor vizite de studiu
- ❖ Înființarea întreprinderilor de tip unitate protejată autorizată (UPA).
- ❖ Acordarea de subvenții și monitorizarea firmelor înființate.

3.7 Grup țintă vizat de apelul de proiecte

În cadrul prezentului apel de proiecte, grupul țintă eligibil cuprinde următoarele categorii eligibile:

- ❖ Persoane cu dizabilități care doresc să activeze în cadrul unei unități protejate autorizate

Este obligatoriu ca minimum 9% din totalul de grup țintă asumat prin proiect să fie persoane de etnie romă.

Grupul țintă va fi selectat din toate regiunile țării, cu mențiunea ca din zona mai dezvoltată (București-Ilfov) vor fi selectate minim 66 de persoane, iar din regiunile mai puțin dezvoltate vor fi selectate minim 265 persoane, din care minimum 9% participanți cu handicap (roma).

3.8 Indicatori

3.8.1 Indicatori de realizare

Fond	Cod indicator	Denumire indicator	Țintă minimă/proiect
FSE+	EECO12	Participanți cu handicap	331
<i>Din care:</i>			
FSE+	EECO12.1	Participanți cu handicap (roma)	minimum 9% din valoarea indicatorului EECO12

3.8.2 Indicatori de rezultat

Fond	Cod indicator	Denumire indicator	Țintă minimă/proiect
FSE+	EECR04	Participanți care au un loc de muncă, inclusiv care desfășoară o activitate independentă, la încetarea calității de participant	minimum 20% din ținta asumată a indicatorului de realizare EECO12

Indicatori de realizare - definiții:

EECO12 - Participanți cu handicap: reprezintă acele persoane cărora mediul social, neadaptat deficiențelor lor fizice, senzoriale, psihice, mentale și/sau asociate, le împiedică total sau le limitează accesul cu șanse egale la viața societății, necesitând măsuri de protecție în sprijinul integrării și incluziunii sociale, conform art. 2 din Legea nr 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată.

EECO12.1 - Participanți cu handicap (roma): reprezintă numărul persoanelor cu handicap de etnie romă și trebuie să constituie minimum 9% din ținta asumată a indicatorului EECO12.

Indicatori de rezultat - definiții:

EECR04 - Participanți care au un loc de muncă, inclusiv care desfășoară o activitate independentă, la încetarea calității de participant: reprezintă numărul persoanelor cu handicap care au primit sprijin FSE+ și care sunt ocupate, inclusiv pe cont propriu, la încetarea calității de participant.

Pentru a fi contorizați în cadrul indicatorului de rezultat EECR04, participanții care au un loc de muncă la încetarea calității de participant, ca antreprenori sau ca angajați în cadrul UPA înființate în cadrul proiectului, trebuie să fie membri în grupul țintă și să fie contorizați în indicatorul de realizare EECO12 - Participanți cu handicap.

3.8.3 Indicatori suplimentari specifici apelului de proiecte (dacă este cazul)

Nu este cazul.

3.9 Rezultatele așteptate

Rezultatele așteptate ca urmare a acordării sprijinului financiar în cadrul prezentului apel de proiecte:

- minimum 20% dintre participanți vor avea un loc de muncă, inclusiv cei care desfășoară o activitate independentă, la încetarea calității de participant.
- 47 de întreprinderi de tip unitate protejată autorizată (UPA) înființate.

3.10 Operațiuni de importanță strategică

Nu este cazul.

3.11 Investiții teritoriale integrate

Nu este cazul.

3.12 Dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității

Nu este cazul.

3.13 Reguli privind ajutorul de stat

Pentru înființarea de unități protejate autorizate valoarea sprijinului financiar acordat în cadrul acestei scheme de antreprenariat va fi de maximum 200.000,00 Euro/UPA. Sprijinul financiar se acordă sub formă de ajutor de minimis, în condițiile prevăzute în schema de ajutor de minimis *Antreprenariat pentru persoanele cu dizabilități*, aprobată prin Ordinul ministrului investițiilor și proiectelor europene nr. 3607/2025, publicat în Monitorul Oficial, Partea I, nr.691/24 iulie 2025.

Valoarea totală a ajutoarelor de minimis acordate va reprezenta minimum 70% din valoarea totală eligibilă a proiectului.

Valoarea maximă totală a ajutoarelor de minimis de care poate beneficia unitatea pe o perioadă de 3 ani consecutivi, cumulată cu valoarea alocării financiare acordate în conformitate cu prevederile prezentei scheme, nu va depăși echivalentul în lei a 300.000 euro. Aceste plafoane se aplică indiferent de forma ajutorului de minimis sau de obiectivul urmărit și indiferent dacă ajutorul este finanțat din surse naționale sau comunitare. În cazul în care, prin acordarea unor noi ajutoare de minimis, s-ar depăși plafonul maxim de 300.000 euro, unitatea protejată autorizată poate beneficia, dacă solicită acest lucru, de prevederile schemei de ajutor de minimis doar pentru acea fracțiune din ajutor care, cumulată cu restul ajutoarelor de minimis primite anterior, nu depășește acest plafon.

În scopul determinării pragului de 300.000 euro, echivalentul în lei se calculează la cursul de schimb stabilit prin InforEuro, valabil la data acordării ajutorului de minimis.

Data acordării ajutorului de minimis este data la care dreptul legal de a primi ajutorul este conferit beneficiarului de ajutor de minimis, respectiv data semnării Contractului de subvenție, indiferent de data la care ajutorul se plătește unității protejate autorizate respective.

Data plății ajutorului de minimis este data la care beneficiarul intră efectiv în posesia ajutorului.

Schema de ajutor de minimis nu se aplică și nu se acordă:

- (a) ajutoarelor acordate întreprinderilor care își desfășoară activitatea în domeniul producției primare de produse pescărești și de acvacultură;
- (b) ajutoarelor acordate întreprinderilor care desfășoară activități de prelucrare și comercializare a produselor pescărești și de acvacultură, în cazul în care cuantumul ajutoarelor este stabilit pe baza prețului sau a cantității de produse achiziționate sau introduse pe piață;

(c) ajutoarelor acordate întreprinderilor care își desfășoară activitatea în domeniul producției primare de produse agricole;

(d) ajutoarelor acordate întreprinderilor care desfășoară activități de prelucrare și comercializare a produselor agricole, în unul din următoarele cazuri:

(i) atunci când valoarea ajutoarelor este stabilită pe baza prețului sau a cantității de produse de acest tip achiziționate de la producători primari sau introduse pe piață de întreprinderile respective;

(ii) atunci când ajutoarele sunt condiționate de transferarea lor parțială sau integrală către producătorii primari;

(e) ajutoarelor destinate activităților legate de export către țări terțe sau către alte state membre, respectiv ajutoarelor direct legate de cantitățile exportate, ajutoarelor destinate înființării și funcționării unei rețele de distribuție sau destinate altor cheltuieli curente legate de activitatea de export;

(f) ajutoarelor condiționate de utilizarea preferențială a bunurilor și serviciilor naționale față de bunurile și serviciile importate.

Prin urmare, domeniile de activitate ale unităților protejate autorizate nou înființate, nu vor viza domeniile exceptate de la schema de ajutor de minimis, evidențiate mai sus.

Acordarea ajutorului de minimis pentru unitățile protejate autorizate nou înființate se va face în baza *Anexei nr. 4. Contract de subvenție*, la prezentul ghid.

În scopul verificării încadrării ajutorului de minimis în pragul de maximum 200.000 Euro/UPA, precum și pentru stabilirea valorii în lei a ajutorului de minimis primit de fiecare unitate protejată autorizată înființată, echivalentul în lei se calculează la cursul de schimb stabilit prin InforEuro, valabil la data semnării Contractului de subvenție.

3.14 Reguli privind instrumentele financiare

Nu este cazul.

3.15 Acțiuni interregionale, transfrontaliere și transnaționale

Nu este cazul.

3.16 Principii orizontale

În conformitate cu prevederile art. 9 alin. (1) din Regulamentul (UE) 2021/1060 și cu prevederile articolelor 6 și 28 din Regulamentul (UE) 2021/1057, atât în pregătirea, cât și în implementarea operațiunilor, beneficiarul trebuie să asigure respectarea principiilor orizontale:

❖ **Egalitatea de șanse și de tratament între femei și bărbați și integrarea perspectivei de gen**

Se vor prezenta în Cererea de finanțare măsurile concrete ce vor fi implementate în vederea asigurării respectării principiului și prevederilor legale naționale și comunitare cu privire la egalitatea de șanse și de tratament între femei și bărbați și integrarea perspectivei de gen.

❖ **Nediscriminarea și prevenirea oricărei forme de discriminare pe criterii de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice. Se vor prezenta în Cererea de finanțare măsurile concrete ce vor fi implementate în vederea asigurării respectării principiului și prevederilor legale naționale și comunitare cu privire la prevenirea oricăror forme de discriminare.**

❖ **Accesibilitatea pentru persoanele cu dizabilități**

Se vor prezenta în Cererea de finanțare măsurile concrete ce vor fi implementate în vederea asigurării accesibilității persoanelor cu dizabilități în toate spațiile în care se desfășoară operațiunea.

❖ **Dezvoltarea durabilă**

Se vor prezenta în Cererea de finanțare măsurile concrete ce vor fi implementate în vederea promovării dezvoltării durabile astfel cum este prevăzut la art. 11 din TFUE, ținând seama de obiectivele de dezvoltare durabilă ale ONU, de Acordul de la Paris și de principiul de „a nu prejudicia în mod semnificativ“, cu respectarea acquis-ului UE în domeniul protecției mediului.

Toate investițiile vor asigura respectarea drepturilor fundamentale și conformitatea cu Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene, cu principiile orizontale privind egalitatea de șanse și integrarea perspectivei de gen, nediscriminarea (pe criterii de sex, rasă sau origine etnică, religie sau convingeri, dizabilitate, vârstă sau orientare sexuală) accesibilitatea și dezvoltarea durabilă în toate etapele de programare și implementare.

În perioada 2021-2027, respectarea principiilor orizontale este sprijinită prin formularea unor condiții favorizante orizontale referitoare la aplicarea și implementarea eficace a Cartei drepturilor fundamentale a Uniunii Europene și a Convenției Organizației Națiunilor Unite privind drepturile persoanelor cu handicap.

La nivelul Ministerului Investițiilor și Proiectelor Europene au fost elaborate două Ghiduri, unul pentru aplicarea Cartei drepturilor fundamentale a Uniunii Europene în implementarea fondurilor europene nerambursabile¹ și unul pentru reflectarea Convenției Organizației Națiunilor Unite privind drepturile persoanelor cu dizabilități în pregătirea și implementarea

---

¹ Disponibil la adresa:

<https://mfe.gov.ro/wp-content/uploads/2022/08/0289aed9bcb174a18d17d7badb94816f.pdf>

programele și proiectele cu finanțare nerambursabilă alocată României în perioada 2021-2027².

În același timp, se va ține cont de recomandările recente ale Comisiei Europene privind viața independentă și integrarea în comunitate a persoanelor cu dizabilități în contextul finanțării UE³.

3.17 Aspecte de mediu (inclusiv aplicarea Directivei 2011/92/UE a Parlamentului European și a Consiliului). Aplicarea principiului DNSH. Imunizarea la schimbările climatice

Tipurile de acțiuni prevăzute în cadrul prezentului apel de proiecte au fost apreciate ca fiind compatibile cu principiul DNSH, având în vedere că prin natura lor se așteaptă ca acestea să nu aibă niciun impact negativ semnificativ asupra mediului.

3.18 Caracterul durabil al proiectului

După finalizarea perioadei de implementare se menține obligația Beneficiarului și a membrilor Parteneriatului de a asigura sustenabilitatea și durabilitatea proiectului, conform specificațiilor asumate în cererea de finanțare, de a păstra toate documentele în legătură cu utilizarea finanțării pe perioada stabilită în contractul de finanțare și se menține obligația de a pune la dispoziția AM PoIDS/OI PoIDS delegat, Autorității de Certificare și Plată, Autorității de Audit, Comisiei Europene, Oficiului European de Luptă Antifraudă, Curții Europene de Conturi, precum și oricărui organism abilitat să efectueze verificări asupra modului de utilizare a finanțării nerambursabile, documentele solicitate.

De asemenea, pentru asigurarea sustenabilității măsurilor finanțate în cadrul prezentului apel de proiecte, Beneficiarul va prezenta în cererea de finanțare, ca și condiție pentru acordarea finanțării, măsurile/activitățile concrete, cuantificabile care vizează continuarea sprijinului financiar după finalizarea proiectului.

Astfel, cererea de finanțare va include elemente concrete care demonstrează asigurarea sustenabilității, după cum urmează:

- Proiectul are prevăzute, din timpul implementării, acțiuni/activități care conduc la sustenabilitatea acestora și acestea sunt cuantificate financiar (valorificarea rezultatelor printr-un alt proiect/alte activități; demararea unor activități care să continue proiectul prezent etc.);
- În cererea de finanțare (în special în secțiunea metodologie de implementare), este prezentat planul de implementare al proiectului care urmărește asigurarea sustenabilității;
- Diseminarea rezultatelor către alte entități (de exemplu metodologii, materiale de instruire, curricula etc.);
- Proiectul și/sau rezultatele obținute în urma implementării acestuia sunt multiplicare la diferite niveluri (local, regional, sectorial, național), inclusiv prin crearea de parteneriate, implicarea în proiect a altor actori interesați;

---

² Disponibil la adresa:

<https://mfe.gov.ro/wp-content/uploads/2020/12/8e64ffffdfaf73a0d3027d85a9746b93.pdf>

³ *The Disability Employment package* (https://employment-social-affairs.ec.europa.eu/reasonable-accommodation-work-guidelines-and-good-practices_en) *The Guidelines on reasonable accommodation at work* (https://employment-social-affairs.ec.europa.eu/reasonable-accommodation-work-guidelines-and-good-practices_en).

- Proiectul descrie concret modalitățile de asigurare a sustenabilității financiare după finalizarea acordării finanțării nerambursabile;
- Proiectul descrie concret modalitățile de asigurare a sustenabilității financiare după finalizarea acordării finanțării nerambursabile (informațiile vor fi prezentate sub formă descriptivă, prin includerea unor estimări și date cuantificabile în cadrul secțiunilor dedicate din cererea de finanțare).

Asigurarea sustenabilității presupune următoarele elemente minime, fără a se limita la acestea:

- ✓ Beneficiarul finanțării (administratorul schemei de antreprenoriat) se asigură că unitățile protejate autorizate înființate în cadrul proiectului funcționează minim 6 luni după finalizarea implementării proiectului;
- ✓ Beneficiarul finanțării (administratorul schemei de antreprenoriat) se asigură că locurile de muncă vor fi menținute ocupate minim 6 luni după finalizarea implementării proiectului în cadrul fiecărei unități protejate autorizate nou înființate indiferent de cauzele care determină eventuala fluctuație a numărului de persoane angajate;
- ✓ Beneficiarul finanțării (administratorul schemei de antreprenoriat) își asumă să asigure continuitatea și dezvoltarea afacerilor prin Inclusive Business HUB, mecanism de monitorizare pe termen mediu și lung.
- ✓ Beneficiarul finanțării (administratorul schemei de antreprenoriat) se asigură să păstreze toate documentele în legătură cu utilizarea finanțării pe perioada stabilită în contractul de finanțare.

3.19 Acțiuni menite să garanteze egalitatea de șanse și de gen, nediscriminarea, accesibilitatea și dezvoltarea durabilă

Respectarea prevederilor legale în materie de egalitatea de șanse și de gen, nediscriminarea, accesibilitatea și dezvoltarea durabilă va fi urmărită în selecția și implementarea acțiunilor.

În ceea ce privește componența echipelor de management și de implementare ale proiectelor, se va urmări promovarea pe cât de mult posibil și acolo unde este cazul, a echilibrului de gen și de vârstă.

Toate investițiile vor asigura respectarea drepturilor fundamentale și conformitatea cu Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene, cu principiile orizontale privind egalitatea de șanse și de gen, nediscriminarea (pe criterii de sex, rasă sau origine etnică, religie sau convingeri, dizabilitate, vârstă sau orientare sexuală), accesibilitatea și dezvoltarea durabilă în toate etapele de programare și implementare.

3.20 Teme secundare

În conformitate cu prevederile art. 9 alin. (1) din Regulamentul (UE) 2021/1060 și cu prevederile articolelor 6 și 28 din Regulamentul (UE) 2021/1057 atât în pregătirea, cât și în implementarea operațiunilor beneficiarul trebuie să asigure respectarea temelor secundare. Solicitantul va detalia în Cererea de finanțare măsurile specifice prin care va asigura că activitățile finanțate din Fondul Social European Plus respectă următoarele teme secundare:

05. Nediscriminarea:

Operațiunea trebuie să contribuie la sprijinirea temei secundare „05. Nediscriminarea”, în procent de 100% din cheltuielile totale eligibile.

10. Abordarea provocărilor identificate în cadrul semestrului european:

Operațiunea trebuie să contribuie la sprijinirea temei secundare „10. Abordarea provocărilor identificate în cadrul semestrului european” în procent de 100% din cheltuielile totale eligibile.

3.21 Informarea și vizibilitatea sprijinului din fonduri

Solicitantul are obligația de a realiza măsurile minime de informare și publicitate în conformitate cu prevederile PoIDS - Ghidului Solicitantului Condiții Generale, capitulul 6 Reguli specifice de informare și publicitate.

În cererea de finanțare se vor prevedea obligatoriu măsurile minime de informare, publicitate și vizibilitate la nivelul proiectului, și anume:

- ✓ Asigurarea vizibilității proiectului (prin expunerea unui afiș) la sediul/sediile de implementare al/ale proiectului;
- ✓ Solicitantul se asigură că cei care participă în cadrul proiectului sunt informați în mod specific cu privire la sprijinul acordat prin FSE+;
- ✓ Documentele referitoare la implementarea proiectului și publicate pentru public sau pentru destinatarii finali, trebuie să includă o mențiune cu privire la faptul că operațiunea a fost sprijinită în cadrul FSE+.

N.B. Cheltuielile aferente activității de informare și publicitate proiect vor fi incluse la categoria cheltuieli indirecte. În funcție de specificul apelului de proiecte, pot fi bugetate activități specifice adresate grupului țintă, de tipul campanii de informare și conștientizare, campanii de recrutare a grupului țintă etc.; aceste activități nu reprezintă măsuri de informare și publicitate a proiectului, ci activități/subactivități de sine stătătoare, care vor fi bugetate la cheltuieli directe.

4. INFORMAȚII ADMINISTRATIVE DESPRE APELUL DE PROIECTE

4.1 Data deschiderii apelului de proiecte

Data deschiderii apelului de proiecte este **16.10.2025**, ora **16.00**.

4.2 Perioada de pregătire a proiectelor

Perioada de pregătire a proiectului va respecta prevederile Metodologiei de verificare, evaluare și selecție a proiectelor în cadrul Programului Incluziune și Demnitate Socială 2021-2027, referitoare la fazele mecanismului necompetitiv.

Prezentul Ghid al Solicitantului - Condiții Specifice a fost publicat în consultare publică pe pagina de internet a MIPE în perioada 05.02.2025-26.02.2025.

4.3 Perioada de depunere a proiectelor

4.3.1 Data și ora pentru începerea depunerii de proiecte

Proiectul poate fi depus prin Sistemul informatic MySMIS2021 începând cu data de **16.10.2025**, ora **16.00**.

4.3.2 Data și ora închiderii apelului de proiecte

Data închiderii apelului de proiecte este **19.01.2026**, ora **16.00**.

4.3.3 Modalitatea de depunere a proiectelor

Cererea de finanțare se depune exclusiv prin intermediul aplicației MySMIS2021/SMIS2021+ prin completarea și transmiterea acesteia online. De asemenea, odată cu transmiterea cererii de finanțare se încarcă toate documentele solicitate conform subcapitolului 7.4 din prezentul ghid.

Transmiterea cererii de finanțare și/sau a documentelor aferente Cererii de finanțare într-un alt mod decât cel anterior menționat va determina neincluderea acesteia/acestora în procesul de evaluare.

5. CONDIȚII DE ELIGIBILITATE

5.1 Eligibilitatea solicitanților și partenerilor

5.1.1 Cerințe privind eligibilitatea solicitanților și partenerilor

În cadrul prezentului apel de proiecte, proiectul poate fi depus în parteneriat, constituit din două sau mai multe entități din categoriile eligibile menționate la secțiunile 5.1.2 și 5.1.3 din prezentul ghid, în baza unui Acord de parteneriat, partenerii având înțelesul prevederilor de la subcapitolul 1.8. Reguli aplicabile în cazul parteneriatului, din Ghidul Solicitantului - Condiții Generale Programul Incluziune și Demnitate (PoIDS) 2021-2027.

Pentru a fi eligibil solicitantul/partenerul trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

- ❖ Să se încadreze în categoria de solicitant eligibil conform prevederilor Ghidului Solicitantului Condiții Generale și cu prevederile secțiunea 5.1.2 „Categorii de solicitanți eligibili” și cu prevederile secțiunea 5.1.3 „Categorii de parteneri eligibili” din prezentul Ghid al Solicitantului Condiții Specifice;
- ❖ Să se încadreze în regulile generale de eligibilitate stabilite prin intermediul Tabelului nr. 2 „Cerințe generale privind eligibilitatea Solicitantului și a Partenerilor” definite prin Ghidul Solicitantului Condiții Generale PoIDS;
- ❖ Să nu se încadreze în situațiile prevăzute în Tabelul 3 „Situații în care solicitantul sau partenerul nu este eligibil pentru finanțare” definite prin Ghidul Solicitantului Condiții Generale PoIDS.

5.1.2 Categoriile de solicitanți eligibili

În cadrul prezentului apel de proiecte, solicitantul eligibil este reprezentat de:

- **Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități (ANPDPD)**, persoană juridică de drept public, organ de specialitate al administrației publice centrale, care se organizează și funcționează în subordinea Ministerului Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale.

5.1.3 Categoriile de parteneri eligibili

În cadrul acestui apel de proiecte, partenerii eligibili sunt:

- **Ministerului Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale (MMFTSS)**, instituție care realizează politicile naționale, corelate cu cele la nivel european și internațional și asigură coordonarea aplicării strategiei și politicilor Guvernului României în domeniile sale de activitate vizând munca și protecția socială, inclusiv ale persoanelor cu dizabilități;

- **Instituție publică, partener social sau altă entitate relevantă/organizație (ONG, întreprindere, asociație, fundație etc.) cu experiență în domeniul antreprenoriatului**, care va contribui cu expertiză relevantă în susținerea activităților antreprenoriale.

5.1.4 Reguli și cerințe privind parteneriatul

Se vor avea în vedere prevederile subcapitolului 1.8. Reguli aplicabile în cazul parteneriatului, din Ghidul Solicitantului Condiții Generale PoIDS, disponibil la următoarea adresă: <https://mfe.gov.ro/pids-2021-2027-ghidul-solicitantului-conditii-generale/>.

În cadrul acestui apel de proiecte, cererea de finanțare poate fi depusă de ANPDPD, având atribuții în domeniul protecției sociale a persoanelor cu dizabilități, în parteneriat cu entitățile eligibile.

Parteneriatul va avea calitatea de administrator al schemei de antreprenoriat.

Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități (ANPDPD) este administrator al schemei de ajutor de minimis „Antreprenoriat pentru persoanele cu dizabilități”.

Contractele de subvenție vor fi încheiate între ANPDPD în calitate de administrator al schemei de minimis, pe de o parte, și unitățile protejate autorizate înființate, care au calitatea de beneficiari ai ajutorului de minimis, pe de altă parte.

În vederea stabilirii unui parteneriat, solicitanții publici și privați care intenționează să intre într-o relație de parteneriat vor elabora o Notă justificativă care va conține o analiză a valorii adăugate a parteneriatului în ceea ce privește utilizarea eficientă a fondurilor și în care vor fi precizate, pentru fiecare partener în parte, rolul și responsabilitățile, contribuția și expertiza/ experiența relevantă pentru implementarea proiectului.

În cererea de finanțare se va detalia rolul fiecărui partener în implementarea proiectului, resursele umane și materiale alocate, precum și bugetul alocat pentru implementarea activității/activităților asumate de fiecare partener.

În vederea implementării proiectului, ANPDPD și partenerii eligibili vor semna un Acord de parteneriat, în conformitate cu Anexa 1 - Acord de parteneriat la Ghidul Solicitantului - Condiții generale PoIDS 2021-2027.

Proiectului implementat în parteneriat i se aplică dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 133/2021.

În cererea de finanțare se va detalia rolul fiecărui partener în implementarea proiectului, resursele umane și materiale alocate, precum și bugetul alocat pentru implementarea activității/activităților asumate de fiecare partener.

Atât Solicitantul, cât și Partenerii trebuie să contribuie financiar la implementarea proiectului, respectiv să aibă alocate cheltuieli eligibile din totalul cheltuielilor eligibile prevăzute în buget, corespunzător activităților în care este implicat fiecare partener, nefiind posibil ca un partener și/sau solicitantul să asigure partea de buget (contribuție/asistență financiară nerambursabilă sau/și contribuție proprie) prevăzută pentru alt partener/care trebuie asigurată de alt partener.

Prin excepție de la prevederile subcapitolului 1.8. Reguli aplicabile în cazul parteneriatului din Ghidul Solicitantului - Condiții Generale și în înțelesul acestor prevederi, în cadrul prezentului apel Ministerul Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale (MMFTSS) poate subcontracta activități care vizează achiziția de lucrări și servicii necesare pentru implementarea proiectului.

Selecția partenerilor în cazul solicitanților entități finanțate din fonduri publice

Solicitanții entități finanțate din fonduri publice care intenționează să selecteze parteneri din sectorul privat pentru implementarea proiectelor, au obligația de a respecta prevederile relevante din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 133/2021, cu modificările și completările ulterioare.

În procesul de selecție a partenerilor privați, solicitanții - entități finanțate din fonduri publice au obligația de a îndeplini procedura prevăzută în Anexa 2 - Procedura de selecție a partenerilor entități private din Ghidul Solicitantului - Condiții Generale PoIDS.

5.2 Eligibilitatea activităților

5.2.1 Cerințe generale privind eligibilitatea activităților

În cadrul prezentului apel de proiecte sunt eligibile activitățile detaliate în secțiunea 5.2.2, activități care conduc la atingerea indicatorilor aferenți obiectivului specific ESO4.8 Favorizarea incluziunii active în vederea promovării egalității de șanse, a nediscriminării și a participării active, precum și în vederea îmbunătățirii capacității de inserție profesională, în special în rândul grupurilor defavorizate (FSE+).

Obiectivul acestui apel de proiecte este acordarea unor ajutoare de minimis pentru înființarea și sprijinirea activității în întreprinderi de tipul unităților protejate autorizate în vederea dezvoltării acestora într-o manieră sustenabilă.

Activitățile specifice sprijinite în cadrul apelului sunt structurate sub forma unei scheme de antreprenariat, care presupune parcurgerea a două etape de implementare, etape obligatorii

în cadrul căror administratorul schemei de antreprenoriat va propune activitățile considerate optime pentru atingerea obiectivelor asumate în cadrul proiectului.

Prezentul ghid stabilește în secțiunile următoare durata minimă/maximă posibilă pentru fiecare dintre aceste etape, precum și condițiile în care aceste etape pot fi considerate încheiate.

Schema de antreprenoriat - etape de implementare:

- ❖ Etapa I - Sprijin pentru înființarea de noi unități protejate autorizate, cu o durată maximă de 12 luni,
- ❖ Etapa a II - Implementarea planurilor de afaceri și monitorizarea funcționării unităților protejate autorizate, cu o durată maximă de 24 de luni.

5.2.2 Activități eligibile

Etapa I - Sprijin pentru înființarea de noi unități protejate autorizate

În această etapă, beneficiarul contractului de finanțare are obligația de a desfășura acțiuni de dezvoltare a competențelor antreprenoriale în rândul persoanelor cu dizabilități și sprijin acordat pentru înființarea de noi unități protejate autorizate. Acțiunile de sprijin se referă la informare cu privire la importanța antreprenoriatului în rândul persoanelor cu dizabilități, formare în competențe antreprenoriale și dezvoltare planuri de afaceri, tutorat/ mentorat, stagii de practică, asistență și consiliere pentru înființarea unei afaceri etc.

În cadrul acestei etape, sunt eligibile următoarele activități:

I.1. Activități de informare și conștientizare (activitate relevantă)

Administratorul schemei de antreprenoriat, în calitate de beneficiar al contractului de finanțare, va prezenta publicului elementele specifice ale proiectului, cu accent pe oportunitățile oferite și principalele condiții pentru a beneficia de finanțarea nerambursabilă, riscurile și obligațiile ce decurg din accesarea finanțării. Potențialii membri ai grupului țintă vor fi de asemenea informați despre legislația aplicabilă mediului de afaceri, condițiile de înființare și funcționare ale unei afaceri, legislația fiscală, comercială, administrativă în vigoare în România, riscurile și beneficiile înființării unei afaceri, utilizarea ajutoarelor de stat/de minimis, ajutor ilegal, ajutor utilizat abuziv etc.

În cadrul acestei activități pot fi dezvoltate studii/analize privind formele de muncă protejate, din perspectiva tranziției persoanelor cu dizabilități spre piața muncii.

I.2. Selectarea grupului țintă (activitate conexă)

Beneficiarul contractului de finanțare va selecta în grupul țintă cel puțin 331 persoane cu dizabilități care doresc să activeze în cadrul unei unități protejate autorizate.

Este obligatoriu ca minimum 9% din totalul de grup țintă asumat prin proiect să fie persoane de etnie romă.

Administratorul schemei de antreprenoriat va asigura transparența procesului de selecție a grupului țintă, pe baza unei metodologii clar definite în cererea de finanțare, cu prezentarea

criteriilor și a modalității de selecție. Procesul de selecție va fi pregătit și desfășurat astfel încât să asigure o procedură decizională transparentă, echidistantă și obiectivă.

În grupul țintă nu se vor putea înscrie soți, soții, rude sau afini până la gradul II inclusiv ai angajaților/ administratorilor/reprezentanților legali/acționarilor. Această regulă se aplică inclusiv soților, soțiilor, rudelor sau afinilor până la gradul II inclusiv ai angajaților AM PoIDS/OI PoIDS.

1.3. Activități integrate pentru dezvoltarea competențelor antreprenoriale (activitate relevantă și obligatorie)

Această activitate are în vedere dezvoltarea spiritului antreprenorial și a competențelor antreprenoriale ale persoanelor cu dizabilități și sprijinirea lor în vederea inițierii de afaceri noi de tip UPA ce include campanie de informare pe tema oportunităților carierei de antreprenor, selectarea grupului țintă format din persoane cu dizabilități, derularea programului de formare, organizarea concursului de planuri de afaceri, selectarea planurilor, organizarea de stagii de practică și vizite de studiu, consiliere antreprenorială și mentorat.

La finalizarea programului de formare antreprenorială, beneficiarul contractului de finanțare va trebui să prezinte AM/OI următoarele documente:

- cel puțin 80% certificate de absolvire recunoscute de ANC, din totalul participanților la cursurile de formare;
- planurile de afaceri elaborate individual sau în echipă de participanți în cadrul cursurilor de formare.

1.4. Selectarea planurilor de afaceri ce vor fi finanțate în cadrul proiectului (activitate relevantă și obligatorie)

Administratorul schemei de antreprenoriat va selecta planurile de afaceri conform criteriilor prevăzute în Anexa la schema de ajutor de minimis „Antreprenoriat pentru persoanele cu dizabilități”, aprobată prin Ordinul ministrului investițiilor și proiectelor europene nr.3607/2025, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 691/24 iulie 2025. Procesul de selecție va fi pregătit și desfășurat astfel încât să asigure o procedură decizională transparentă, echidistantă și obiectivă, care să respecte prevederile schemei de minimis, ale prezentului ghid și ale legislației aplicabile. Metodologia dezvoltată de administratorul schemei de antreprenoriat va include aspectele considerate de acesta ca fiind esențiale pentru asigurarea îndeplinirii indicatorilor asumați (de ex. aspectele privind termenul orientativ în care se realizează evaluarea, documentele necesare a fi depuse în cadrul procesului de selecție, condițiile în care este admisă sau nu completarea documentației, termenul de depunere și soluționare a contestațiilor, alte aspecte relevante).

Planurile de afaceri fi supuse aprobării unui juriu format reprezentanți ai entităților relevante, de ex.: instituții (inclusiv ANPDPD), mediul de afaceri, patronate, UPA etc.

Beneficiarul/partenerii se vor asigura că membrii juriului nu sunt soți, soții, rude sau afini până la gradul II inclusiv cu nicio persoană din grupul țintă care a depus plan de afaceri. De asemenea,

Beneficiarul/partenerii se vor asigura că membrii juriului nu au legături economice (reprezentanți legali, acționari, administratori) la aceleași firme/grupuri de firme cu nicio persoană din grupul țintă care a depus plan de afaceri.

În situația în care administratorul schemei de antreprenoriat va organiza concursul de planuri de afaceri în mai multe sesiuni (la momente diferite în timp, locații / localități / regiuni diferite), se va asigura că divizarea acestuia nu generează nicio discriminare în efectuarea selecției viitorilor antreprenori.

Juriul va avea în vedere aplicarea unui mecanism de evaluare și selecție a planurilor de afaceri bazat pe următoarele principii:

- Nu vor fi finanțate două sau mai multe planuri de afaceri, propuse de persoane diferite, identice sau cu un grad foarte mare de asemănare în ceea ce privește descrierea segmentului de piață, planului de management și marketing și bugetul detaliat. În cazul în care administratorul schemei de antreprenoriat gestionează mai mult de un proiect în cadrul prezentului apel, regula se va aplica în mod corespunzător la nivelul tuturor juriurilor de selecție a planurilor de afaceri.
- Planurile de afaceri propuse spre finanțare vor reflecta realitatea segmentului de piață vizat și vor fi fundamentate tehnic și economic, pornind de la informații verificabile în zona geografică de implementare a proiectului.
- În cazul în care printre câștigătorii planurilor de afaceri sunt persoane cu diferite grade de rudenie sau afinitate (sotii, soti, rude și afini până la gradul II), juriul va decide asupra finanțării unui singur plan de afaceri pe baza unor criterii de departajare cuprinse în metodologia de selecție a planurilor de afaceri.

1.5. Furnizarea serviciilor personalizate, ulterior finalizării procesului de selecție a planurilor de afaceri (activitate relevantă și obligatorie)

Beneficiarul contractului de finanțare va derula cel puțin una dintre următoarele activități de sprijin pentru înființarea de unități protejate autorizate:

- activități de consiliere în domeniul antreprenoriatului social, inclusiv cu posibilitatea de derulare a unor activități de tipul vizite de studiu/schimburi de experiență/de bune practici;
- activități de consiliere în domeniul antreprenoriatului, inclusiv cu privire la înființarea și funcționarea entităților juridice, conform planului de afaceri, management organizațional/financiar, dreptul muncii, reguli privind acordarea și utilizarea ajutoarelor de stat/de minimis, identificarea de piețe de desfacere etc.;
- sprijin pentru înființarea unităților protejate autorizate ce vor implementa planurile de afaceri cu ajutor de minimis în cadrul proiectului.

Aceste servicii vor fi oferite doar persoanelor selectate în vederea implementării planurilor de afaceri, completând cunoștințele și aptitudinile dobândite de aceștia în cadrul formării derulate în cadrul acestei etape. Aceste servicii pot fi furnizate membrilor grupului țintă până la data înființării efective a entității juridice. După data înființării entităților juridice, acestea vor fi doar subiectul monitorizării din partea administratorului schemei de antreprenoriat /

administratorului schemei de ajutor de minimis și a celorlalte entități cu atribuții în domeniu (AM PoIDS, OI responsabil etc).

I.6. Semnarea contractelor de subvenție (activitate relevantă și obligatorie)

Membrii grupului țintă ale căror planuri de afaceri au fost selectate la finanțare vor înființa întreprinderi cu personalitate juridică de tip UPA. Pentru toate planurile de afaceri selectate trebuie să se finalizeze procedurile legale de înființare, în conformitate cu legislația specifică aplicabilă, până cel târziu în luna 12 de implementare a proiectului.

Administratorul schemei de minimis (ANPDPD) va semna contracte de subvenției cu întreprinderile cu personalitate juridică de tip UPA înființate, care devin astfel beneficiari de ajutor de minimis și pentru care se va acorda sprijin financiar în cadrul proiectului, în etapa a II a. Planurile de afaceri selectate pentru finanțare se constituie anexe la contractele de subvenție încheiate cu beneficiarii de ajutor de minimis.

Înainte de semnarea cu beneficiarii de ajutor de minimis a contractelor de subvenție, în baza cărora acordă ajutorul de minimis, beneficiarul finanțării nerambursabile (administratorul schemei de antreprenariat și administratorul schemei de ajutor de minimis) va informa beneficiarii de ajutor de minimis cu privire la caracterul de minimis al ajutorului și are de asemenea obligația verificării respectării criteriilor de acordare a ajutorului de minimis prevăzute în Regulamentul (UE) 2023/2831.

Toate contractele de subvenție de minimis încheiate între administratorul schemei de minimis și beneficiarii ajutorului de minimis vor fi încheiate până cel târziu în ultima zi de implementare din luna 12 de implementare a proiectului. Toate contractele de subvenție încheiate după ultima zi de implementare a lunii 12 de implementare a proiectului vor fi declarate neeligibile.

În cazul în care, în urma unor verificări ulterioare, Autoritatea de Management, Organismul Intermediar sau orice altă instituție publică cu atribuții de monitorizare, audit sau control, va identifica elemente care demonstrează că una sau mai multe unități protejate autorizate au beneficiat de finanțare în baza unui plan de afaceri care nu a fost elaborat respectând principiile sau criteriile enumerate mai sus, cheltuielile aferente vor fi considerate neeligibile, iar indicatorii asociați acelei/acelor unități protejate autorizate vor fi considerați nerealizați.

Etapa a II - Implementarea planurilor de afaceri și monitorizarea funcționării unităților protejate autorizate

Aceasta reprezintă etapa în cadrul căreia administratorul schemei de ajutor de minimis are obligația de a derula activități ce au ca scop final susținerea grupului țintă în implementarea planului de afaceri selectat în etapa I.

Conform Legii nr. 448/2006, unitatea protejată autorizată este entitatea de drept public sau privat, cu gestiune proprie, în cadrul căreia sunt angajate minimum 3 persoane cu handicap, care reprezintă cel puțin 30% din numărul total al angajaților, iar timpul de lucru cumulativ al acestora reprezintă cel puțin 50% din totalul timpului de lucru al tuturor angajaților, precum și orice formă de organizare aleasă pentru desfășurarea unei activități economice de către o persoană fizică deținătoare a unui certificat de încadrare în grad de handicap.

NB. În cadrul prezentului apel de proiecte, având în vedere ca pentru a primi ajutor de minimis, unitatea protejată autorizată înființată prin proiect trebuie să aibă personalitate juridică și având în vedere condițiile eliberării autorizației de funcționare ca unitate protejată, o entitate/UPA înființată prin proiect trebuie să fie cu personalitate juridică și gestiune proprie, cu minimum 3 persoane cu handicap/invalide gradul III angajate, reprezentând cel puțin 30% din numărul total al angajaților, iar timpul de lucru cumulat al persoanelor cu handicap/invalide gradul III să reprezinte cel puțin 50% din totalul timpului de lucru al tuturor angajaților (art. 3, alin. (1) lit. a) din Ordinul nr. 847/2021).

Statutul de unitate protejată autorizată se recunoaște prin dobândirea Autorizației de funcționare ca unitate protejată, în conformitate cu Legea nr. 448 /2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap și urmând procedura prevăzută în Ordinul ministrului muncii și protecției sociale nr. 847 din 23 septembrie 2021 privind aprobarea Procedurii de autorizare a unităților protejate.

Beneficiarul finanțării nerambursabile se va asigura de faptul că fiecare entitate juridică înființată și finanțată în cadrul proiectului obține Autorizația de funcționare ca unitate protejată în termen de maximum 4 luni de la finalizarea Etapei I.

Fiecare beneficiar al ajutorului de minimis va trebui să angajeze, cel târziu în 4 luni de la finalizarea Etapei I, numărul minim de persoane pe care s-a obligat să le angajeze în cadrul unității protejate nou înființate, conform planului de afaceri, dar nu mai puțin de 3 persoane, corespunzător a minim 3 locuri de muncă înființate.

Pentru a fi contorizați în cadrul indicatorului de rezultat EECR04, participanții care au un loc de muncă la încetarea calității de participant, ca antreprenori sau ca angajați în cadrul UPA înființate în cadrul proiectului, trebuie să fie membri în grupul țintă și să fie contorizați în indicatorul de realizare EECO12 - Participanți cu handicap.

În situația în care termenul de angajare (4 luni de la finalizarea Etapei I) nu este respectat, începând cu luna a 5 a de la finalizarea Etapei I, administratorul schemei de ajutor de minimis va aplica corecții financiare per loc de muncă neocupat, sume care se scad din valoarea totală a ajutorului de minimis.

Locurile de muncă nou create (minim 3/UPA) trebuie să fie cu normă de lucru de cel puțin 4 ore/zi și pe perioadă nedeterminată. Nu se acceptă angajarea aceleiași persoane la mai mult de o unitate protejată autorizată.

În cazul în care în perioada menționată locul/locurile de muncă create în cadrul unității protejate autorizate nou înființate se vacantează, beneficiarul de ajutor de minimis va avea un termen de maxim 60 de zile să ocupe locul/locurile de muncă vacante, păstrând numărul și tipul acestora, pentru care a primit punctaj la evaluarea planului de afaceri.

În situația în care după 8 luni de la finalizarea Etapei I, nu sunt ocupate toate locurile de muncă asumate prin planul de afaceri, administratorul schemei de ajutor de minimis are obligația de a rezilia Contractul de subvenție și de a recupera toate sumele plătite către unitate protejată autorizată.

Locurile de muncă vor fi menținute ocupate până la finalul etapei a II a de implementare și minim 6 luni după finalizarea implementării proiectului. Atât în perioada de implementare a

planului de afaceri din cadrul etapei II cât și în perioada de sustenabilitate, beneficiarul ajutorului de minimis trebuie să asigure menținerea locurilor de muncă.

Beneficiarul finanțării nerambursabile (administratorul schemei de antreprenariat, administratorul ajutorului de minimis, după caz) are obligația verificării respectării criteriilor de acordare a ajutorului de minimis prevăzute în Regulamentul (UE) 2023/2831, conform schemei de ajutor de minimis și prevederilor prezentului document și semnează cu beneficiarii de ajutor de minimis contractele de subvenție, în baza cărora acordă ajutorul de minimis.

II.1. Decontarea sumelor aferente implementării planurilor de afaceri (activitate relevantă și obligatorie)

Cheltuielile aferente funcționării unităților protejate autorizate finanțate intră sub incidența ajutorului de minimis, conform Schemei de ajutor de minimis.

Ajutorul de minimis se va putea acorda în maximum două tranșe, luând în considerare prevederile planurilor de afaceri depuse de către persoanele din grupul țintă. Prima tranșă va reprezenta maximum 75% din valoarea totală a finanțării nerambursabile solicitate de către unitatea protejată autorizată.

Toate plățile aferente funcționării unităților protejate autorizate trebuie efectuate în cadrul Etapei II, pe durata implementării proiectului.

În calitatea lor de administratori ai schemei de antreprenariat, beneficiarul/partenerii nu pot încheia contracte de prestări servicii, furnizare de bunuri sau execuție de lucrări cu beneficiarii ajutorului de minimis. Această prevedere se aplică și angajaților Beneficiarului/Partenerilor. Persoanele fizice care înființează afaceri nu trebuie să aibă calitatea de asociați majoritari în structura altor întreprinderi (inclusiv Persoane Fizice Autorizate, Persoane Fizice Independente, Întreprinderi Individuale, Întreprinderi Familiale etc), la data semnării contractului de subvenție.

II.2. Monitorizarea funcționării și dezvoltării unităților protejate autorizate (activitate relevantă și obligatorie)

Administratorul schemei de antreprenariat desfășoară acțiuni care au ca scop monitorizarea activității unităților protejate autorizate înființate, inclusiv exploatarea și sustenabilitatea planului de afaceri asumat în sensul dezvoltării, și nu doar al supraviețuirii în piață, precum și a atingerii tuturor rezultatelor asumate prin proiect, cu acordarea unei atenții deosebite menținerii locurilor de muncă create, precum și funcționalității unităților protejate autorizate create. Metodologia de realizare a monitorizării unităților protejate autorizate va fi prezentată în cadrul cererii de finanțare.

Administratorul schemei de antreprenariat va desfășura și alte activități care conduc la buna funcționare și la dezvoltarea/progresul afacerilor înființate, prin crearea unei platforme de tipul Inclusive Business HUB, prin care se va urmări sustenabilitatea planurilor de afaceri și se va asigura un mecanism de colaborare între beneficiarii selectați și stakeholderii relevanți în domeniu. Vor fi organizate, de asemenea, sesiuni de tip workshop cu participanți din cadrul celor 47 de firme finanțate, stakeholderi relevanți în domeniu și alte persoane cu dizabilități care doresc să își înființeze UPA. De asemenea, se va crea o hartă interactivă de afaceri

incluzive UPA în care se vor reliefa toate societățile la nivel național autorizate, harta interactivă care va fi integrată în conținutul site-ului web al solicitantului.

La finalul implementării proiectului, precum și în perioada de asigurare a sustenabilității asumată în cererea de finanțare, după finalizarea perioadei de implementare a proiectului, indiferent de cauzele care determină eventuala fluctuație a numărului de persoane angajate, administratorul schemei de antreprenoriat are obligația de a se asigura că numărul persoanelor angajate în cadrul unităților protejate autorizate nou înființate este cel puțin egal cu numărul total asumat inițial.

Pe parcursul implementării planului de afaceri, administratorul schemei de ajutor de minimis poate accepta modificări ale acestuia, prin act adițional la contractul de subvenție. Administratorul schemei de ajutor de minimis se va asigura și va confirma ca aceste modificări nu afectează condițiile/criteriile inițiale de acordare a finanțării de minimis.

Considerații privind implementarea etapei II:

Durata de implementare a etapei II este de 24 de luni.

La finalul acestei etape, administratorul schemei de ajutor de minimis va prezenta documentele justificative privind plata sumelor acordate ca ajutor de minimis către unitățile protejate autorizate. În cazul în care furnizorul schemei de ajutor de minimis (Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene, prin AM PoIDS și OIR PoIDS) constată, la finalul perioadei de verificare a documentelor, neconcordanțe între documentele prezentate și activitățile desfășurate în cadrul proiectului sau lipsa unuia sau mai multor documente justificative, cheltuielile aferente activităților în discuție pot fi declarate neeligibile.

În situația în care intervine suspendarea autorizației de funcționare ca unitate protejată, atât pe perioada de implementare a proiectului, cât și în perioada de sustenabilitate, administratorul schemei de antreprenoriat are obligația de a aplica o corecție financiară proporțională cu perioada de suspendare, prin raportare la perioada de 24 de luni de implementare a Etapei II.

În situația în care UPA își încetează activitatea sau intervine retragerea autorizației de funcționare ca unitate protejată, atât pe perioada de implementare a proiectului, cât și în perioada de sustenabilitate, administratorul schemei de antreprenoriat are obligația de a rezilia contractul de subvenție și de a recupera suma plătită către entitatea juridică în cauză.

Persoanele care fac parte din echipa de proiect, asociații sau angajații din cadrul entității beneficiarului sau partenerilor săi din proiect nu pot avea calitatea de angajați sau asociați în cadrul UPA înființate prin proiect.

Persoana al cărei plan de afaceri a fost selectat în vederea finanțării va trebui să aibă calitatea de reprezentant legal și administrator al afacerii nou înființate, reprezintă UPA, are rol executiv în UPA, fiind efectiv cel care reprezintă societatea, asigură gestiunea afacerii, este responsabil de patrimoniul entității, are responsabilitatea de a garanta întru totul desfășurarea legală a activității economice și realizarea obiectelor de activitate.

5.2.3 Activitatea de bază

Activitățile obligatorii sunt activități de bază, în conformitate cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 23/2023 art. 2 alin (3) litera a). În conformitate cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 23/2023 art. 2 alin (3) litera a) **bugetul alocat pentru activitățile de bază trebuie să reprezinte minimum 50% din total buget eligibil al proiectului.** În acest sens, în Cererea de finanțare și/sau în documentele atașate acesteia solicitantul va prezenta cheltuielile aferente activităților de bază mai sus menționate.

5.2.4 Activități neeligibile

Sunt considerate neeligibile activitățile care fie nu au legătură directă cu activitățile incluse la secțiunea 5.2.2 Activități eligibile din prezentul Ghid, fie nu sunt necesare pentru execuția proiectului, cu excepția activităților de tipul activități de management de proiect, de suport pentru managementul/coordonarea proiectului, achiziții, ITC, informare și publicitate, activități aferente cheltuielilor indirecte etc.

5.3 Eligibilitatea cheltuielilor

5.3.1 Baza legală pentru stabilirea eligibilității cheltuielilor

Pentru stabilirea eligibilității cheltuielilor se vor avea în vedere:

- ❖ Regulamentul (UE) 2023/2831 al Comisiei din 13 decembrie 2023 privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor de minimis;
- ❖ Regulamentul (UE) 2021/1057 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de instituire a Fondului social european Plus (FSE+) și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 1296/2013, cu modificările și completările ulterioare;
- ❖ Regulamentul (UE) 2021/1060 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de stabilire a dispozițiilor comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziție justă și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de stabilire a normelor financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil, migrație și integrare, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize, cu modificările și completările ulterioare;
- ❖ Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 133/2021 privind gestionarea financiară a fondurilor europene pentru perioada de programare 2021-2027 alocate României din Fondul european de dezvoltare regională, Fondul de coeziune, Fondul social european Plus, Fondul pentru o tranziție justă, aprobată cu modificări prin Legea nr. 231/2023, cu modificările și completările ulterioare;
- ❖ Hotărârea Guvernului nr. 829/2022 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 133/2021 privind gestionarea financiară a fondurilor europene pentru perioada de programare 2021-2027 alocate României din Fondul european de dezvoltare regională, Fondul de coeziune, Fondul social european Plus, Fondul pentru o tranziție justă, cu modificările ulterioare;
- ❖ Hotărârea Guvernului nr. 873/2022 pentru stabilirea cadrului legal privind eligibilitatea cheltuielilor efectuate de beneficiari în cadrul operațiunilor finanțate în perioada de programare 2021-2027 prin Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune și Fondul pentru o tranziție justă;
- ❖ Ordinul ministrului investițiilor și proiectelor europene nr. 3607/2025, privind aprobarea schemei de ajutor de minimis „Antreprenariat pentru persoanele cu dizabilități”, aferentă Programului Incluziune și Demnitate Socială, Prioritate: P07 „Sprijin pentru persoanele cu dizabilități”, Obiectiv specific: ESO4.8 Favorizarea incluziunii active în vederea promovării

egalității de șanse, a nediscriminării și a participării active, precum și în vederea îmbunătățirii capacității de inserție profesională, în special în rândul grupurilor defavorizate (FSE+), Acțiunea 7.1 Angajarea și menținerea persoanelor cu dizabilități pe piața muncii.

5.3.2 Categoriile și plafoane de cheltuieli eligibile

Unitățile protejate autorizate înființate în cadrul proiectului se pot adresa structurilor teritoriale ale ANOFM pentru a beneficia, pentru persoanele angajate în cadrul acestora, de subvențiile acordate în baza Legii nr. 76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă, cu modificările și completările ulterioare. În situația în care UPA înființate în cadrul proiectului optează pentru subvenționarea locurilor de muncă nou create, în conformitate cu prevederile Legii nr. 76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă, cu modificările și completările ulterioare, NU vor fi incluse în bugetul planurilor de afaceri cheltuielile salariale ce urmează a fi decontate în baza Legii nr. 76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă, cu modificările și completările ulterioare. Nu este posibil ca un angajat să fie plătit simultan atât din cadrul proiectului, cât și din subvenția acordată în baza Legii 76/2002.

Pentru a fi eligibilă, o cheltuială trebuie să respecte prevederile naționale și europene care reglementează gestiunea fondurilor europene și a fondurilor naționale aferente acestora, precum și normele naționale privind gestionarea fondurilor publice.

Decontarea cheltuielilor se realizează pe bază de costuri reale și pe bază de opțiuni de costuri simplificate, detaliate mai jos.

<i>Cheltuielile eligibile directe reprezintă cheltuieli care pot fi atribuite unei anumite activități individuale din cadrul proiectului și pentru care este demonstrată legătura cu activitatea/subactivitatea în cauză</i>		
Categorie MySMIS	Subcategorie MySMIS	Subcategoria (descrierea cheltuielii) conține:
Cheltuieli aferente managementului de proiect	Cheltuielile salariale aferente liderului de parteneriat/partenerilor (managerul de proiect, responsabil financiar și, opțional, responsabil achiziții publice și asistent manager)	Salarii manager de proiect, responsabil financiar și opțional, responsabil achiziții publice și asistent manager.
	Cheltuielile salariale aferente partenerilor (coordonator de proiect din partea partenerilor, responsabil financiar și, opțional, responsabilul de achiziții publice și asistent manager)	Salarii coordonator de proiect din partea partenerilor, responsabil financiar și opțional, responsabilul de achiziții publice și asistent manager.
Cheltuieli salariale	Cheltuieli salariale cu personalul implicat în implementarea proiectului (în derularea activităților, altele decât management de proiect)	Salarii pentru personalul implicat în implementarea proiectului altele decât cele pentru management de proiect. Sunt incluse în categoria cheltuielilor salariale aferente experților pentru implementarea activităților și cheltuielile aferente coordonatorului de activități din proiect ale partenerilor (angajați ai

		<p>partenerilor), cheltuielile salariale aferente responsabilului cu protecția datelor, ale experților de consiliere, orientare, experților de formare etc, în funcție de natura intervenției finanțate prin proiect.*</p> <p>*Nu sunt eligibile cheltuielile salariale cu personalul implicat în implementarea proiectului pentru activitățile aferente cursurilor de formare profesionale de inițiere, perfecționare, specializare, competențe-cheie decontate pe bază de cost unitar.</p>
Cheltuieli salariale	Contribuții sociale aferente cheltuielilor salariale și cheltuielilor asimilate acestora (contribuții angajați și angajatori)	<p>-Contribuții angajat și angajator pentru manager de proiect, responsabil financiar, opțional responsabil achiziții publice și asistent manager.</p> <p>-Contribuții angajați și angajatori pentru personalul implicat în implementarea proiectului altele decât cele pentru management de proiect.*</p> <p>*Nu sunt eligibile contribuțiile sociale și cheltuielile asimilate acestora aferente cheltuielilor salariale cu personalul implicat în implementarea proiectului pentru activitățile aferente cursurilor de formare profesionale de inițiere, perfecționare, specializare, competențe-cheie decontate pe bază de cost unitar.</p>
Cheltuieli salariale	Onorarii/venituri asimilate salariilor pentru experți proprii/cooptați	<p>Onorarii/venituri asimilate salariilor pentru experți proprii/cooptați.*</p> <p>*Nu sunt eligibile onorariile/veniturile asimilate salariilor pentru experți implicați în implementarea proiectului pentru activitățile aferente cursurilor de formare profesionale de inițiere, perfecționare, specializare, competențe-cheie decontate pe bază de cost unitar.</p>

Cheltuieli cu deplasarea	Cheltuieli cu deplasarea pentru personal propriu și experți implicați în implementarea proiectului	<p>-Cheltuieli pentru cazare, inclusiv manager proiect și coordonator proiect partener</p> <p>-Cheltuieli cu diurna personalului propriu, inclusiv manager proiect și coordonator proiect partener</p> <p>-Cheltuieli pentru transport, inclusiv manager proiect și coordonator proiect partener (transportul efectuat cu mijloacele de transport în comun sau taxi, gară, autogară sau port și locul delegării ori locul de cazare, precum și transportul efectuat pe distanța dintre locul de cazare și locul delegării)</p> <p>-Taxe și asigurări de călătorie și asigurări medicale aferente deplasării.</p>
Cheltuieli cu deplasarea	Cheltuieli cu deplasarea pentru participanți - grup țintă	<p>- Cheltuieli pentru cazare*</p> <p>- Cheltuieli pentru transportul** persoanelor (inclusiv transportul efectuat cu mijloacele de transport în comun sau taxi, gară, autogară sau port și locul delegării ori locul de cazare, precum și transportul efectuat pe distanța dintre locul de cazare și locul delegării);</p> <p>- Taxe și asigurări de călătorie și asigurări medicale aferente deplasării</p> <p>* Nu sunt eligibile cheltuieli pentru cazare pentru cursurile de formare profesionale de inițiere, perfecționare, specializare, competențe-cheie decontate pe bază de cost unitar</p> <p>** Nu sunt eligibile cheltuieli pentru transport pentru cursurile de formare profesionale de inițiere, perfecționare specializare, competențe-cheie decontate pe bază de cost unitar.</p>
Cheltuieli cu servicii	Cheltuieli pentru consultanță și expertiză	<p>-Cheltuieli aferente diverselor achiziții de servicii specializate, pentru care solicitantul/partenerii nu au expertiza necesară (de exemplu dezvoltarea de platforme, aplicații și sisteme informatice destinate activităților cu grupul țintă, servicii data center, formare profesională etc.) *</p>

		<p>*Nu sunt eligibile cheltuielile cu serviciile (dezvoltarea de platforme, aplicații și sisteme informatice destinate activităților cu grupul țintă, servicii data center, formare profesională etc.) achiziționate pentru cursurile de formare profesionale de inițiere, perfecționare specializare, competențe-cheie decontate pe bază de cost unitar.</p>
	<p>Cheltuieli cu servicii pentru organizarea de evenimente și cursuri de formare</p>	<p>- servicii de organizare evenimente cu grupul țintă sau în beneficiul grupului țintă, pachete complete conținând transport și cazare a participanților, grupului țintă și/sau a personalului propriu, servicii de sonorizare, interpretariat, servicii de editare și tipărire de materiale pentru sesiuni de instruire/formare a grupului țintă, editarea și tipărirea de materiale publicitare destinate grupului țintă, cheltuieli necesare pentru identificarea nevoilor grupului țintă/comunităților etc.* *Nu sunt eligibile cheltuielile cu serviciile achiziționate pentru cursurile de formare profesionale de inițiere, perfecționare specializare, competențe-cheie decontate pe bază de cost unitar.</p>
<p>Cheltuieli cu taxe/abonamente/cotizații/acorduri/autorizații necesare pentru implementarea proiectului</p>	<p>Cheltuieli cu taxe/abonamente/cotizații/acorduri/autorizații/garanții bancare necesare pentru implementarea proiectului</p>	<p>Cheltuielile pentru achiziția de publicații/abonamente la publicații, cărți relevante pentru obiectul de activitate al beneficiarului/partenerilor, în format tipărit și/sau electronic, precum și cotizațiile pentru participarea la asociații; -Achiziționare de reviste de specialitate, materiale educaționale relevante pentru operațiune, în format tipărit, audio și/ sau electronic; -Taxe de eliberare a certificatelor de absolvire; -Taxe de participare la programe de formare/educație; -Taxe notariale.</p>

<p>Cheltuieli cu achiziția de active fixe corporale (altele decât terenuri și imobile), obiecte de inventar, materii prime și materiale, inclusiv materiale consumabile</p>	<p>Cheltuieli cu achiziția de materii prime, materiale consumabile și alte produse similare necesare proiectului</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Materiale consumabile* -Cheltuieli cu materii prime și materiale necesare derulării cursurilor practice* -Materiale direct atribuibile susținerii activităților de educație și formare* -Papetărie* -Cheltuieli cu materialele auxiliare* -Cheltuieli cu materialele pentru ambalat* -Cheltuieli cu alte materiale consumabile* - Multiplicare* <p>*Nu sunt eligibile cheltuielile cu achiziția de materii prime, materiale consumabile și alte produse/materiale similare necesare proiectului pentru cursurile de formare profesionale de inițiere, perfecționare specializare, competențe-cheie decontate pe bază de cost unitar.</p>
<p>Cheltuieli cu achiziția de active fixe necorporale</p>	<p>Cheltuieli cu achiziția de active fixe necorporale</p>	<p>Concesiuni, brevete, licențe, mărci comerciale, drepturi și active similare pentru activitățile cu grupul țintă*.</p> <p>*Nu sunt eligibile cheltuielile cu achiziția de active fixe necorporale pentru cursurile de formare profesionale de inițiere, perfecționare specializare, competențe-cheie decontate pe bază de cost unitar.</p>
<p>Cheltuieli cu hrana</p>	<p>Cheltuieli cu hrana</p>	<p>Cheltuieli cu hrana pentru participanți (grup țintă) și alți participanți la activitățile proiectului (alte activități decât programele de formare profesională de inițiere/perfecționare/specializare/competențe-cheie)*</p> <p>*Nu sunt eligibile cheltuielile cu hrana pentru participanți (grup țintă) la cursurile de formare profesionale de inițiere, perfecționare specializare, competențe-cheie decontate pe bază de cost unitar.</p>

Cheltuieli cu închirierea, altele decât cele prevăzute la cheltuielile generale de administrație	Cheltuieli cu închirierea, altele decât cele prevăzute la cheltuielile generale de administrație	<p>-Închirierea de spații aferente derulării activităților care conduc către rezultate și indicatori (evenimente, workshop-uri, training-uri, formare profesională, servicii etc.)*</p> <p>-Închirierea de spații aferente derulării activităților proiectului;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Închiriere echipamente* - Închiriere vehicule* - Închiriere diverse bunuri* <p>*Nu sunt eligibile cheltuielile cu închirierea de spații, echipamente, vehicule și diverse bunuri pentru cursurile de formare profesională de inițiere, perfecționare specializare, competențe-cheie decontate pe bază de cost unitar.</p>
Cheltuieli de leasing	Cheltuieli de leasing fără achiziție	<p>Rate de leasing plătite de utilizatorul de leasing pentru:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Echipamente* - Vehicule* - Diverse bunuri mobile și imobile* <p>*Nu sunt eligibile cheltuielile de leasing pentru echipamente, vehicule și diverse bunuri mobile și imobile pentru cursurile de formare profesională de inițiere, perfecționare specializare, competențe-cheie decontate pe bază de cost unitar.</p>
Cheltuieli sub forma de bareme standard pentru costurile unitare	Cost unitar programe de formare cu recunoaștere națională (inițiere/perfecționare/specializare /competențe-cheie)	-
Cheltuieli cu subvenții/burse/premii	Subvenții	Subvenții participare stagii de pregătire
Cheltuieli de tip FEDR	Cheltuieli de tip FEDR cu excepția construcțiilor, terenurilor, achiziția imobilelor	<p>Cheltuieli cu achiziția de echipamente, inclusiv echipamente IT, mobilier, alte cheltuieli pentru investiții necesare activităților proiectului*.</p> <p>*Nu sunt eligibile cheltuielile cu achiziția de echipamente, inclusiv echipamente IT, mobilier, alte cheltuieli pentru investiții necesare activităților proiectului pentru cursurile de formare profesională de inițiere, perfecționare specializare,</p>

		competențe-cheie decontate pe bază de cost unitar.
Cheltuieli eligibile directe care intră sub incidența ajutorului de minimis	Cheltuieli cu taxe/abonamente/cotizații/acorduri /autorizații/garanții bancare necesare pentru implementarea proiectului	Taxe pentru înființarea unităților protejate autorizate
	Subvenții pentru înființarea unei afaceri (antreprenoriat)	<p>1. Cheltuieli cu salariile personalului nou angajat:</p> <p>Cheltuieli salariale Venituri asimilate salariilor pentru experți proprii/cooptați Contribuții sociale aferente cheltuielilor salariale și cheltuielilor asimilate acestora (contribuții angajați și angajatori)</p> <p>2. Cheltuieli cu deplasarea personalului întreprinderilor sprijinite:</p> <p>Cheltuieli pentru cazare Cheltuieli cu diurna personalului propriu Cheltuieli pentru transportul persoanelor (inclusiv transportul efectuat cu mijloacele de transport în comun sau taxi, de la gară, autogară sau port către locul delegării ori locul de cazare, precum și transportul efectuat pe distanța dintre locul de cazare și locul delegării) Taxe și asigurări de călătorie și asigurări medicale aferente deplasării</p> <p>3. Cheltuieli aferente diverselor achiziții de servicii specializate necesare derulării planului de afaceri, pentru care beneficiarul ajutorului de minimis nu are expertiza necesară</p> <p>4. Cheltuieli cu achiziția de active fixe corporale (altele decât terenuri și imobile), obiecte de inventar, materii prime și materiale, inclusiv materiale consumabile, alte cheltuieli</p>

<p>Cheltuieli eligibile directe care intră sub incidența ajutorului de minimis</p>	<p>Subvenții pentru înființarea unei afaceri (antreprenoriat)</p>	<p>pentru investiții necesare funcționării întreprinderilor</p> <p>5. Cheltuieli cu închirierea de sedii (inclusiv depozite), spații pentru desfășurarea diverselor activități ale unităților protejate autorizate, echipamente, vehicule, diverse bunuri</p> <p>6. Cheltuieli de leasing fără achiziție (leasing operațional) aferente funcționării unităților protejate autorizate (rate de leasing operațional plătite de unitățile protejate autorizate pentru: echipamente, vehicule, diverse bunuri mobile și imobile)</p> <p>7. Utilități aferente funcționării unităților protejate autorizate</p> <p>8. Servicii de administrare a clădirilor aferente funcționării unităților protejate autorizate</p> <p>9. Servicii de întreținere și reparare de echipamente și mijloace de transport aferente funcționării unităților protejate autorizate</p> <p>10. Arhivare de documente aferente funcționării unităților protejate autorizate</p> <p>11. Amortizare de active aferente funcționării unităților protejate autorizate</p> <p>12. Cheltuieli financiare și juridice (notariale) aferente funcționării unităților protejate autorizate</p> <p>13. Conectare la rețele informatice aferente funcționării unităților protejate autorizate</p> <p>14. Cheltuieli de informare și publicitate aferente funcționării unităților protejate autorizate</p> <p>15. Alte cheltuieli aferente funcționării unităților protejate autorizate:</p> <p>Amenajare, accesibilizare, renovare de spații</p>
--	---	--

Cheltuieli eligibile directe care intră sub incidența ajutorului de minimis	Subvenții pentru înființarea unei afaceri (antreprenoriat)	Prelucrare de date Întreținere, actualizare și dezvoltare de aplicații informatice Achiziționare de publicații, cărți, reviste de specialitate relevante pentru operațiune, în format tipărit și/sau electronic Concesiuni, brevete, licențe, mărci comerciale, drepturi și active similare Cheltuielile aferente garanțiilor oferite de bănci sau alte instituții financiare.
Cheltuielile eligibile indirecte - reprezintă cheltuieli efectuate pentru funcționarea de ansamblu a proiectului și care nu pot fi atribuite unei anume activități		
Categorie MySMIS	Subcategorie MySMIS	Subcategoria (descrierea cheltuielii) conține:
Finanțare la rate forfetare pentru costurile indirecte	Rata forfetară conform art. 54 lit. (b) din Regulamentul (UE) 2021/1060.	

5.3.3 Reguli generale și specifice de decontare

- Cheltuielile (directe și indirecte) care nu fac obiectul schemei de ajutor de minimis trebuie să reprezinte maximum 30% din valoarea totală eligibilă a proiectului.
- Cheltuielile de tip FEDR, inclusiv cele pentru echipamente, și cheltuielile pentru închiriere și leasing vor respecta regulile și plafoanele stabilite prin Ghidul Solicitantului Condiții Generale PoIDS 2021-2027.
- Valoarea cheltuielilor de tip FEDR directe nu trebuie să depășească procentul de 15% din valoarea cheltuielilor directe eligibile aferente proiectului.
- Cheltuielile pentru măsurile care vizează funcționarea de întreprinderi vor fi tratate ca subvenții/ajutor de minimis, prin urmare aceste cheltuieli nu vor fi cuantificate drept cheltuieli de tip FEDR. Cheltuielile de tip FEDR, inclusiv cele pentru echipamente și cheltuielile pentru închiriere și leasing vor respecta regulile și plafoanele stabilite prin Ghidul Solicitantului Condiții Generale PoIDS 2021-2027.
- Cheltuielile indirecte vor fi decontate ca rată forfetară de fix 15% din costurile directe cu personalul, prin aplicarea articolului 54 litera (b) din Regulamentul (UE) 2021/1060. În cazul proiectelor implementate în parteneriat, cheltuielile indirecte vor fi decontate ca finanțare forfetară de fix 15% din costurile directe cu personalul aferente bugetului gestionat de fiecare partener, inclusiv de către liderul de parteneriat.

În plus, față de prevederile specifice din prezentul ghid, se vor avea în vedere secțiunile relevante din Ghidul Solicitantului Condiții Generale PoIDS 2021-2027, cu modificările și completările ulterioare.

5.3.4 Categoriile de cheltuieli neeligibile

Nu sunt eligibile următoarele categorii de cheltuieli, conform prevederilor art. 10 din Hotărârea Guvernului nr. 873/2022, și anume:

- a) cheltuielile prevăzute la art. 64 din Regulamentul (UE) 2021/1060;
- b) cheltuielile efectuate în sprijinul relocării potrivit art. 66 din Regulamentul (UE) 2021/1060;
- c) cheltuielile excluse de la finanțare potrivit art. 7 alin. (1), (4) și (5) din Regulamentul (UE) 2021/1058;
- d) cheltuielile excluse de la finanțare potrivit art. 16 alin. (1) și art. 22 alin. (4) din Regulamentul (UE) 2021/1057;
- e) cheltuielile excluse de la finanțare potrivit art. 9 din Regulamentul (UE) 2021/1056;
- f) achiziția de echipamente și autovehicule sau mijloace de transport second-hand;
- g) amenzi, penalități, cheltuieli de judecată și cheltuieli de arbitraj;
- h) cheltuielile efectuate peste plafoanele specifice stabilite de autorități de management prin ghidul solicitantului, în aplicarea prevederilor art. 2 alin. (1) lit. f) din Hotărârea de Guvern nr. 873/2022;
- i) cheltuielile excluse de la finanțare de autoritatea de management prin ghidul solicitantului, în aplicarea prevederilor art. 2 alin. (1) lit. f) din Hotărârea de Guvern nr. 873/2022, corespunzător specificului programului și particularităților operațiunilor;
- j) cheltuielile realizate în cadrul operațiunilor care intră sub incidența prevederilor art. 63 alin. (6) din Regulamentul (UE) 2021/1060, cu excepția situațiilor reglementate la art. 20 alin. (1) lit. b) din același Regulament.

TVA recuperată pe baza declarațiilor depuse la ANAF nu este eligibilă.

Potrivit dispozițiilor art. 10 alin. (2) din Hotărârea de Guvern nr. 873/2022, cheltuielile aferente operațiunilor care fac obiectul uneia dintre situațiile prevăzute la art. 65 alin. (1) și (2) din Regulamentul (UE) 2021/1060, care afectează caracterul durabil al operațiunilor, devin neeligibile, proporțional cu perioada de neconformitate.

5.3.5 Opțiuni de costuri simplificate. Costuri directe și costuri indirecte

Cheltuielile efectuate în cadrul proiectelor finanțate prin Programul Incluziune și Demnitate Socială (directe sau indirecte, după caz) vor putea fi decontate:

- fie pe bază de opțiuni de costuri simplificate - în cazul costurilor unitare, ratelor forfetare sau sumelor forfetare;
- fie bază de costuri reale, caz în care pentru aceste cheltuieli trebuie prezentată o justificare în cererea de finanțare, iar la raportare, în susținerea eligibilității cheltuielilor efectuate pentru implementarea proiectului, beneficiarii vor depune documente justificative suport (state de plată, facturi etc) - în cazul celorlalte cheltuieli care nu reprezintă opțiuni de costuri simplificate.

În cazul cheltuielilor decontate pe bază de opțiuni de costuri simplificate (costuri unitare/sume forfetare și rate forfetare), constituie dublă finanțare dacă tipurile de cheltuieli acoperite de opțiunile de costuri simplificate sunt decontate și pe bază de costuri reale, în cadrul aceluiași proiect.

5.3.6 Opțiuni de costuri simplificate. Costuri unitare/sume forfetare și rate forfetare

1. Cheltuielile indirecte vor fi decontate ca rată forfetară fixă de 15% din costurile directe cu personalul, aferente bugetului gestionat de fiecare partener, inclusiv de către liderul de parteneriat, prin aplicarea articolului 54 litera (b) din Regulamentul (UE) 2021/1060.

2. Pentru implementarea cursurilor de formare profesională cu recunoaștere națională în conformitate cu prevederile Ordonanței Guvernului nr. 129/2000 privind formarea profesională a adulților de inițiere, perfecționare, specializare sau competențe-cheie, decontarea cheltuielilor se realizează pe bază de cost unitar, după cum urmează:

Nivel curs	Cost unitar/participant/oră programată de curs	Documente suport solicitate la rambursare
Cursuri de formare profesională cu recunoaștere națională în conformitate cu prevederile Ordonanței Guvernului nr. 129/privind formarea profesională a adulților de inițiere, perfecționare, specializare sau competențe-cheie	24,81 lei	<ul style="list-style-type: none"> •certificat de absolvire a unui program de formare profesională de inițiere, perfecționare, specializare sau competențe-cheie; •acte de identitate ale participanților; •declarație pe proprie răspundere a participanților care au absolvit cursurile de formare privind confirmarea primirii stimulentei de 5 lei/oră pe perioada derulării cursului sau extras de cont.

Costul unitar va acoperi următoarele tipuri de cheltuieli:

- Taxe și plăți către unitățile care furnizează cursuri de FPC inclusiv taxa de curs, plata examinerilor, precum și plata instructorilor externi care susțin cursurile interne. Acestea cuprind:
  - costul cursurilor externe, respectiv plățile/taxele către furnizorul de FPC;
  - plățile efectuate instructorilor externi care țin instruirile, indiferent de tipul cursului, intern sau extern;
  - plățile efectuate consultantilor, specialiștilor, examinerilor externi și care își aduc aportul, cât de mic, la organizarea, planificarea cursului sau la elaborarea materialului și documentației ce constituie suportul de curs, indiferent de tipul cursului, intern sau extern;
  - orice plată efectuată pentru cursuri, interne sau externe.
- Plăți efectuate pentru participanții la cursurile de FPC pentru transport, diurnă și cazare. Sunt incluse sumele aferente cursurilor de FPC (interne și externe), respectiv:
  - plățile suportate pentru plata transportului local al participanților la cursuri, pentru cursurile desfășurate în localitate;
  - plățile suportate pentru plata transportului între localități (în țară sau în afara țării) pentru cursurile desfășurate în afara localității;
  - cazarea și diurna aferente participanților la cursuri;
  - orice plăți suplimentare călătoriei către și de la locul de desfășurare a cursurilor.
- Costul forței de muncă al instructorilor interni și personalului propriu al centrului de pregătire, precum și al altor persoane implicate exclusiv sau parțial în coordonarea și susținerea cursurilor de FPC. Sunt incluse plățile efectuate personalului implicat exclusiv și/sau parțial în planificarea, organizarea și desfășurarea cursurilor de FPC, respectiv:
  - instructorii interni care susțin cursurile de FPC, indiferent dacă în această perioadă desfășoară sau nu o altă activitate profesională;
  - directorii sau alte cadre superioare de conducere care se ocupă de pregătirea și elaborarea programelor de pregătire;
  - funcționarii și personalul administrativ care deservește programele și activitățile de pregătire.

Tot aici sunt incluse și sumele luate în calculul costului forței de muncă corespunzătoare managerului, liderului de sindicat și altui tip de personal implicat parțial în activitatea de desfășurare a FPC (în studierea și aprobarea programului de FPC, al modului de desfășurare etc.), corespunzător timpului aproximat de lucru în acest domeniu.

- Costul spațiului de pregătire (sălile de curs), al echipamentelor și materialelor didactice, inclusiv consumabilele folosite pentru cursurile de formare profesională continuă. Sunt incluse:

- cheltuielile de funcționare a spațiului de pregătire (exclusiv costurile personalului angajat), inclusiv cheltuielile de întreținere ale centrului de pregătire (apa, electricitate, serviciile de salubritate, reparații etc.); este inclusă numai cota-parte aferentă cursurilor desfășurate (de exemplu: una, două săli, 30% din spațiul centrului etc.);
- cheltuielile cu achiziționarea echipamentelor și materialelor destinate exclusiv desfășurării cursurilor de FPC;
- cheltuielile cu echipamentele și materialele aflate în dotare, utilizate exclusiv pentru desfășurarea cursurilor de FPC.

- Un stimulent de 5 lei/oră pentru încurajarea participării la cursuri pe perioada derulării acestora.

NB: în cazul cursurilor de inițiere, perfecționare, specializare sau competențe-cheie furnizate către grupul țintă nu vor putea fi incluse în bugetul proiectului cheltuieli cu platforme, aplicații și sisteme informatice utilizate în furnizarea cursurilor în cauză, aceste cheltuieli fiind incluse în costul unitar/participant/oră de curs de inițiere, perfecționare, specializare sau competențe-cheie.

5.3.7 Finanțare nelegată de costuri

Nu este cazul.

5.4 Valoarea minimă și maximă eligibilă/nerambursabilă a unui proiect

Valoarea totală a proiectului poate depăși valoarea totală a alocării financiare pentru acest apel de proiecte, în conformitate cu prevederile art. 15, alin.(1) lit. a) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 133/2021, aprobată cu modificări prin Legea nr. 231/2023, cu modificările ulterioare și cu respectarea prevederilor art. 10 și art. 11 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 41/2025.

Minimum 70% din bugetul proiectului va fi alocat subvențiilor pentru înființarea unităților protejate autorizate (cheltuieli care intră sub incidența ajutorului de minimis).

Maximum 30% din bugetul proiectului va fi alocat cheltuielilor care nu sunt subsumate schemei de ajutor de minimis.

Valoarea ajutorului de minimis acordat per UPA nou creată este de maximum 200.000,00 euro/UPA, pentru minim 3 locuri de muncă nou create.

Indiferent de valoarea ajutorului de minimis solicitat pentru o unitate protejată autorizată nou creată, este obligatoriu ca în cadrul fiecărei unități protejate autorizate să se înființeze minim 3 locuri de muncă.

Cursul de schimb care va fi utilizat pentru stabilirea acestei valori este cursul InforEuro aferent lunii **octombrie 2025**, respectiv 1 Euro = **5,0783 RON**.

Bugetul proiectului va fi exprimat DOAR în lei.

5.5 Cuantumul cofinanțării acordate

Cuantumul asistenței financiare nerambursabile se stabilește în mod individual, în funcție de modalitatea de organizare juridică a solicitantului/partenerilor în conformitate cu subcapitolul 2.2 „Cofinanțarea proprie minimă a beneficiarului” din Ghidul Solicitantului Condiții Generale PoIDS.

5.6 Durata proiectului

Perioada de implementare a proiectului este de 36 de luni. În situația în care proiectul va avea prevăzută o perioadă de implementare mai mare de 36 de luni, cererea de finanțare va fi respinsă.

La completarea cererii de finanțare în sistemul electronic va trebui evidențiată durata fiecărei activități și subactivități incluse în proiect.

5.7 Alte cerințe de eligibilitate a proiectului

Nu este cazul.

6. INDICATORI DE ETAPĂ

Indicatorii de etapă sunt indicatorii de realizare și de rezultat menționați la subcapitolul 3.8. *Indicatori* al prezentului ghid, respectiv indicatorii obligatorii asumați la nivelul fiecărei cereri de finanțare și detaliați pe etape de implementare a proiectului în cadrul Planului de monitorizare a proiectului.

7. COMPLETAREA ȘI DEPUNEREA CERERILOR DE FINANȚARE

7.1 Completarea formularului cererii de finanțare

Solicitantul are obligația de a completa cererea de finanțare cu toate informațiile necesare și de a anexa documentele justificative/documentele suport/anexele obligatorii prevăzute în Ghidul Solicitantului - Condiții Generale și în prezentul ghid, solicitantul fiind responsabil pentru lipsa unora dintre aceste informații/documente/anexe care pot conduce la decizii de respingere a cererii de finanțare, fie în etapa de evaluare tehnico-financiară, fie în etapa de contractare. Prin depunerea cererii de finanțare, solicitantul și partenerii acestuia (în cazul proiectelor implementate în parteneriat) înțeleg și își asumă respectarea regulilor privind completarea cererii de finanțare, a regulilor privind procesul de evaluare și selecție a cererilor de finanțare (inclusiv a procesului de soluționare a contestațiilor) și condițiile de acces la finanțare/contractare, a termenelor stabilite și/sau durata unor activități, așa după cum sunt prevăzute aceste reguli în prezentul document.

În ceea ce privește completarea secțiunii „Buget - domeniu de intervenție” se va selecta din aplicația informatică MySMIS2021+:

- ❖ „153. Modalități de integrare și reinsertie pe piața forței de muncă pentru persoanele defavorizate” - reprezentând 100% din bugetul total eligibil al proiectului.

7.2 Limba utilizată în completarea cererii de finanțare

Cererea de finanțare și toate documentele anexate vor fi completate exclusiv în limba română. În cazul în care este necesară încărcarea de documente elaborate în altă limbă decât limba română, solicitantul are obligația de a încărca și o traducere legalizată în limba română a documentului/documentelor emise în altă limbă.

7.3 Metodologia de justificare și detaliere a bugetului cererii de finanțare

În vederea completării bugetului este obligatorie definirea activităților și a subactivităților, detalierea achizițiilor, precum și selectarea sursei de cofinanțare proprie de la secțiunea „Capacitate solicitant”.

La întocmirea bugetului, solicitantul are în vedere faptul că valorile pe care se fundamentează bugetul trebuie să respecte prevederile art. 5 lit. d) și e) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora, cu modificările și completările ulterioare.

Completarea formularului aferent cheltuielii

Pentru acest pas este necesară completarea următoarelor câmpuri:

- Descrierea cheltuielii - în acest câmp se vor introduce informații privind denumirea cheltuielii, precum și descrierea tehnică a acesteia (ex: laptop, procesor .... GHZ, minim ... gb ram etc.). Pentru costurile salariale se recomandă ca în descrierea cheltuielii să se precizeze numărul de ore de lucru pe zi, după caz, precum și numărul de zile sau luni pentru care va fi angajată fiecare persoană.
- Categorie - se va selecta din nomenclator categoria în care se încadrează cheltuiala;
- Subcategorie - se va selecta din nomenclator subcategoria în care se încadrează cheltuiala;
- Tip - se va selecta dacă cheltuiala este directă sau indirectă;
- Achiziție - dacă cheltuiala reprezintă o achiziție și aceasta a fost deja introdusă la secțiunea „Plan de Achiziții” în acest moment poate fi asociată cheltuielii.
- U.M. - unitatea de măsură (Pentru costurile salariale se recomandă ca unitatea de măsură să fie ora);
- Cantitate - cantitatea necesară a fi folosită în cadrul subactivității;
- Preț unitar fără TVA;
- Procent TVA - se va introduce procentul TVA aplicabil cheltuielii;
- Nerambursabil - se calculează valoarea nerambursabilă aferentă cheltuielii (în funcție de cofinanțarea stabilită prin Ghidul Solicitantului Condiții Specifice pentru apelul de proiecte);
- Justificare - se va justifica necesitatea efectuării cheltuielii, cantitatea și costul unitar.

Pentru justificarea costurilor detaliate în buget (excepție costurile indirecte care fac obiectul decontării prin mecanismul de costuri simplificate și costurile pentru care au fost stabilite plafoane) este obligatorie încărcarea în sistem de documente justificative (studii de piață, analize de preț etc.).

Justificarea costurilor pentru resursa umana va fi făcută pe baza numărului de ore lucrate corelate cu activitatea desfășurată în cadrul proiectului.

În cazul în care exista cheltuieli de echipamente care vor fi folosite în cadrul mai multor activități/subactivități, acestea vor fi alocate unei singure subactivități (se va evita distribuirea costului echipamentului pe mai multe activități/subactivități).

În cadrul cererii de finanțare, la secțiunea „Buget - Activități și cheltuieli”, solicitantul va menționa în câmpul „Justificarea cheltuielii” tema secundară vizată de cheltuiala respectivă și va explica modul în care cheltuiala contribuie la tema secundară și care este procentul din cheltuială aferent temei secundare vizate.

7.4 Anexe și documente obligatorii la depunerea cererii

Odată cu depunerea Cererii de finanțare se va transmite prin sistemul informatic MySMIS2021+:

- ❖ Anexele obligatorii prevăzute în Ghidul Solicitantului - Condiții Generale și în Ghidul Solicitantului - Condiții Specifice.
- ❖ Acord de parteneriat, încheiat între solicitant și parteneri, dacă este cazul;
- ❖ Notă justificativă privind analiza valorii adăugate a parteneriatului în ceea ce privește utilizarea eficientă a fondurilor;
- ❖ Procedura de selecție a partenerilor din sectorul privat, în cazul solicitanților entități finanțate din fonduri publice;
- ❖ CV Manager de proiect și documente suport care atestă educația și experiența profesională specifică;
- ❖ CV Coordonator proiect parteneri și documente suport care atestă educația și experiența profesională specifică;
- ❖ Fișa de proiect validată și adresa de validare.

7.5 Aspecte administrative privind depunerea cererii de finanțare

Cererea de finanțare depusă de solicitanți trebuie să respecte modelul cadru aprobat prin ordinul ministrului investițiilor și proiectelor europene nr. 1777/2023, cu modificările și completările ulterioare. La cererea de finanțare, solicitantul anexează, indiferent de program sau de apelul de proiecte, Anexa 1 Declarația unică, care se completează conform prevederilor art. 8 alin. (2) și (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 23/2023 privind instituirea unor măsuri de simplificare și digitalizare pentru gestionarea fondurilor europene aferente Politicii de coeziune 2021-2027, cu modificările și completările ulterioare, și prin care solicitantul confirmă îndeplinirea condițiilor de eligibilitate și a cerințelor de conformitate administrativă. Solicitantul are obligația de a completa cererea de finanțare cu toate informațiile necesare. Solicitantul are obligația de a anexa, la cererea de finanțare, toate documentele justificative, documentele suport și anexele prevăzute în prezentul ghid al solicitantului, necesare pentru etapa de evaluare tehnico-financiară a proiectului, acesta fiind responsabil pentru lipsa unora din aceste informații, documente sau anexe care pot conduce la decizii de respingere a cererii de finanțare în oricare din etapele de evaluare, de selecție sau de contractare.

7.6 Anexele și documente obligatorii la momentul contractării

La momentul contractării se vor transmite prin sistemul informatic MySMIS2021+ următoarele documente:

- Documente care atestă realitatea și conformitatea elementelor prezentate în cadrul Declarației unice.
- Actele de înființare și de dobândire a personalității juridice.
- Certificatul de atestare fiscală emis în conformitate cu prevederile Ordinului președintelui ANAF nr. 3654/2015 privind aprobarea procedurii de eliberare a certificatului de atestare fiscală, a certificatului de obligații bugetare, precum și a modelului și conținutului acestora, cu modificările și completările ulterioare. Solicitantului/partenerului NU i se poate acorda finanțarea nerambursabilă solicitată dacă se încadrează, din punct de vedere al obligațiilor de plată restante la bugetele publice, într-una din situațiile în care obligațiile de plată nete depășesc 1/12 din totalul obligațiilor datorate în ultimele 12 luni.
- Certificatul de atestare fiscală emis în conformitate cu prevederile Ordinului comun al ministrului finanțelor publice și ministrului administrației și internelor nr. 2052 bis/1528/2006 privind aprobarea unor formulare tipizate pentru stabilirea, constatarea, controlul, încasarea și urmărirea impozitelor și taxelor locale, precum și a altor venituri ale bugetelor locale, inclusiv pentru punctele de lucru. Certificatul trebuie să fie însoțit de Anexa privind verificarea eligibilității solicitanților de fonduri externe nerambursabile emisă în conformitate cu prevederile Ordinului comun al ministrului administrației și internelor și ministrului finanțelor publice, nr. 75/767/2009 privind aprobarea unor formulare tipizate pentru activitatea de colectare a impozitelor și taxelor locale, desfășurată de către organele fiscale locale, în care trebuie să fie precizat că solicitantul se încadrează, la data întocmirii certificatului de atestare fiscală, în următoarea situație: „obligațiile de plată scadente nu depășesc 1/6 din totalul obligațiilor datorate în ultimul semestru încheiat”.
- Împuternicire pentru persoana desemnată să semneze contractul de finanțare/documentele contractului, după caz.
- Lista resurselor umane implicate în proiect, în cadrul căreia să se specifice în mod clar funcția deținută în proiect, nominalizarea persoanelor implicate în proiect (de exemplu coordonator formare etc, după caz), semnat de reprezentantul legal al solicitantului.
- CV-urile (în format Europass) membrilor echipei de implementare a proiectului care au fost nominalizați în etapa de contractare, în limba română, indicând funcția/rolul în proiect, datate și semnate de către titulari pe fiecare pagină, în cazul în care acestea nu au fost încărcate în etapa de depunere a cererii de finanțare.
- Diplome, certificate, adeverințe, contracte de muncă, fișe de post etc. care să ateste informațiile prezentate în CV-uri, referitoare la condițiile de studii și experiența profesională specifică necesare pentru ocuparea funcției în proiect, în cazul în care acestea nu au fost încărcate în etapa de depunere a cererii de finanțare. Se va avea în vedere încărcarea de documente suport relevante pentru demonstrarea studiilor și experienței specifice solicitate prin „Cerințe fisă post” din cererea de finanțare secțiunea „Resurse umane implicate”.

- Declarație din partea solicitantului privind prevederile art. 96 alin. (1) din Legea 161/2003.
- Declarație din partea solicitantului și a partenerilor privind evitarea dublei finanțări și utilizarea eficientă a fondurilor.
- Declarație pe proprie răspundere conform căreia solicitantul confirmă faptul că nu există modificări intervenite asupra condițiilor inițiale prezentate în cererea de finanțare evaluată și aprobată.
- Fișele de identificare financiară completate cu conturile deschise pe proiect.

De asemenea, în vederea verificării îndeplinirii condițiilor din Ghidul Solicitantului - Condiții Specifice, cu privire la evitarea dublei finanțări și utilizarea eficientă a fondurilor, se va transmite lista de achiziții a echipamentelor (mijloace fixe sau platforme, echipamente IT etc.) din cadrul fiecărui proiect aprobat, însoțită de o notă de fundamentare privind destinația și utilitatea fiecărui echipament, precum și o declarație pe propria răspundere din partea beneficiarului cu privire la evitarea riscului de dublă finanțare pentru achiziționarea pe proiecte diferite a aceluiași tip de mijloace fixe sau platforme IT cu aceeași destinație.

7.7 Renunțarea la cererea de finanțare

Renunțarea la Cererea de finanțare a anterior semnării Contractului de finanțare se realizează prin transmiterea de către solicitant, prin intermediul aplicației informatice MySMIS2021/SMIS2021+, a unei solicitări scrise.

Renunțarea la implementarea proiectului, ulterior semnării Contractului de finanțare se realizează în conformitate cu prevederile Contractului de finanțare.

8. PROCESUL DE EVALUARE, SELECȚIE ȘI CONTRACTARE A PROIECTELOR

8.1 Principalele etape ale procesului de evaluare, selecție și contractare

În cadrul mecanismului necompetitiv, proiectele sunt depuse de solicitanți de finanțare care sunt cunoscuți anterior.

În cadrul mecanismului necompetitiv, solicitanții vor depune solicitările în două faze. În faza 1, solicitantul transmite o Fișă de proiect (idee de proiect) care va fi analizată la nivelul AM PoIDS. După ce fișa de proiect (ideea de proiect) este validată, ea va fi dezvoltată, în faza 2, într-un proiect (cerere de finanțare). Cererea de finanțare nu poate schimba elementele esențiale validate din cadrul fișei de proiect (ideii de proiect). Cererea de finanțare va avea atașată și fișa de proiecte validată.

8.2 Conformitate administrativă - DECLARAȚIA UNICĂ

Evaluarea conformității administrative este complet digitalizată, realizată automat prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+, pe baza declarației unice, a cererii de finanțare, a bugetului și documentelor suport/justificative și a anexelor la cererea de finanțare încărcate de către solicitant în sistemul informatic MySMIS/2021/SMIS2021+. *Declarația unică* este prevăzută în Anexa nr. 1 la prezentul Ghid.

În etapa de evaluare a conformității administrative și a eligibilității nu se pot solicita clarificări.

8.3 Etapa de evaluare preliminară

Evaluarea eligibilității Cererii de finanțare se realizează în conformitate cu Metodologia de verificare, evaluare și selecție a proiectelor în cadrul Programului Incluziune și Demnitate Socială 2021-2027 (PoDS) și în conformitate cu criteriile și subcriteriile de evaluare menționate în Anexa nr. 2 *Criterii de evaluare tehnică și financiară preliminară* (ETFP) la prezentul Ghid al Solicitantului Condiții Specifice.

Criteriile de evaluare privind eligibilitatea proiectului și a activităților sunt:

- ❖ Încadrarea proiectului propus spre finanțare în program;
- ❖ Respectarea criteriilor de eligibilitate a cheltuielilor;
- ❖ Includerea tuturor activităților obligatorii;
- ❖ Respectarea condițiilor de acces stabilite în Ghidul Solicitantului - Condiții Specifice;
- ❖ Respectarea legislației europene și naționale, în cazul solicitanților entități finanțate din fonduri publice în ceea ce privește selecția partenerului/partenerilor (unde este cazul);
- ❖ Depunerea Acordului de parteneriat (dacă este cazul).

8.4 Evaluarea tehnică și financiară. Criterii de evaluare tehnică și financiară

Evaluarea tehnică și financiară se realizează în conformitate cu Metodologia de verificare, evaluare și selecție a proiectelor în cadrul Programului Incluziune și Demnitate Socială 2021-2027 (PoDS) și în conformitate cu criteriile și subcriteriile de evaluare menționate în Anexa nr. 3 - *Criterii de evaluare tehnică și financiară calitativă* la prezentul Ghid al Solicitantului Condiții Specifice.

Criteriile de evaluare tehnică și financiară aplicabile prezentului apel de proiecte sunt:

- Relevanța - maxim 30 de puncte, minim 21 de puncte. Cererile de finanțare care obțin mai puțin de 21 de puncte la criteriul Relevanță vor fi respinse;
- Eficacitate - maxim 30 de puncte, minim 21 de puncte. Cererile de finanțare care obțin mai puțin de 21 de puncte la criteriul Eficacitate vor fi respinse;
- Eficiență - maxim 30 de puncte, minim 21 de puncte. Cererile de finanțare care obțin mai puțin de 21 de puncte la criteriul Eficiență vor fi respinse;
- Sustenabilitate - maxim 10 puncte, minim 7 de puncte. Cererile de finanțare care obțin mai puțin de 7 de puncte la criteriul Eficiență vor fi respinse.

8.5 Aplicarea pragului de calitate

Pragul de calitate stabilit pentru acest apel de proiecte este 70 de puncte. Proiectele care obțin un punctaj mai mic de 70 de puncte vor fi respinse. În același timp se aplică pragurile de calitate la nivel de criteriu de evaluare, prezentate la secțiunea 8.4 Evaluarea tehnică și financiară, Criterii de evaluare tehnică și financiară din prezentul Ghid al Solicitantului Condiții Specifice.

8.6 Aplicarea pragului de excelență

Nu este cazul.

8.7 Notificarea rezultatului evaluării tehnice și financiare

Rezultatele evaluării tehnice și financiare se comunică solicitantului, indicându-se punctajul obținut pentru fiecare criteriu precum și justificarea rezultatului evaluării tehnice și financiare, respectiv a punctajului pentru fiecare criteriu de evaluare în parte pentru apelurile de proiecte pentru care este prevăzută acordarea de punctaje.

Rezultatul evaluării tehnice și financiare va fi comunicat conform prevederilor Metodologiei de verificare, evaluare și selecție a proiectelor în cadrul PoIDS 2021-2027.

8.8 Contestații

Cu privire la rezultatul evaluării tehnice și financiare, solicitantul/liderul de parteneriat, după caz, poate formula contestație pe cale administrativă în termen de 30 zile calendaristice calculat de la data comunicării acestuia prin intermediul sistemului informatic MySMIS2021/SMIS2021+.

Contestația trebuie să cuprindă cel puțin următoarele elemente:

- a) datele de identificare ale solicitantului: denumire, sediu, datele de contact, precum și alte atribute de identificare, în condițiile legii, cum sunt: numărul de înregistrare în Registrul Comerțului sau într-un alt registru public, codul unic de înregistrare, precum și a cererii de finanțare: titlu, cod unic SMIS;
- b) datele de identificare ale reprezentantului legal al solicitantului;
- c) obiectul contestației;
- d) criteriul/criteriile contestate;
- e) motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază contestația, detaliate pentru fiecare criteriu de evaluare și selecție în parte contestat;
- f) semnătura reprezentantului legal/împuternicit al solicitantului.

Decizia Comitetului de soluționare a contestațiilor este definitivă în sistemul căilor administrative de atac. Ea poate fi atacată la instanțele judecătorești în condițiile Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare.

Comitetul de Soluționare a Contestațiilor respinge automat contestațiile care:

- reclamă faptul ca nu au fost recepționate solicitările de clarificări, scrisorile de corecții bugetare sau notificările/deciziile de comunicare a rezultatelor verificării și evaluării, dar a căror primire AM PoIDS/OI PoIDS o poate dovedi cu confirmarea de transmitere electronică sau cu raportul de expediție prin fax, e-mail;
- este expediată de solicitant după termenul stipulat în notificarea/scrisoarea/decizia de comunicare a rezultatelor verificării și evaluării.

Contestația trebuie să vizeze explicit criteriile din grila de evaluare. Vor fi reevaluate doar criteriile contestate. Termenul maxim de soluționare a contestației este de 30 zile de la data înregistrării acesteia.

8.9 Contractarea proiectelor

8.9.1 Verificarea îndeplinirii condițiilor de eligibilitate

După finalizarea evaluării tehnice și financiare a cererilor de finanțare, AM PoIDS/OI PoIDS, după caz, demarează etapa de contractare. Intrarea în etapa de contractare este adusă la cunoștința solicitantului al cărui proiect a fost selectat, prin aplicația informatică

MySMIS2021/SMIS2021+, în termen de maxim 5 zile lucrătoare calculat de la data finalizării etapei de evaluare tehnică și financiară, respectiv de la data finalizării procesului de contestații, după caz. Procesul de contractare se derulează în conformitate cu prevederile Ghidului Solicitantului Condiții Generale secțiunea 5.4. Contractare.

8.9.2 Decizia de acordare/respingere a finanțării

AM/OI PoIDS va emite decizia de selecție/aprobare a finanțării, respectiv decizia de respingere a cererii de finanțare. Pentru cererile de finanțare selectate, AM/OI va proceda la încheierea contractului de finanțare/emiterea deciziei/ordinului de finanțare.

8.9.3 Definitivarea planului de monitorizare al proiectului

Se completează anexa aplicabilă și se stabilesc ținte trimestriale pentru atingerea rezultatelor asumate, în conformitate cu prevederile cu Ordinului ministrului investițiilor și proiectelor europene nr. 1777/2023 privind aprobarea conținutului/modelului/formatului/structurii-cadru pentru documentele prevăzute la art. 4 alin. (1) teza întâi, art. 6 alin. (1) și (3), art. 7 alin. (1) și art. 17 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 23/2023 privind instituirea unor măsuri de simplificare și digitalizare pentru gestionarea fondurilor europene aferente Politicii de coeziune 2021 - 2027 Ordinul ministrului investițiilor și proiectelor europene nr. 1777/2023, menționat la art. 4 alin.(1), art. 6 alin (1), și (3), art.7 alin (1) și art. 17 alin (2) din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 23/2023 privind instituirea unor măsuri de simplificare și digitalizare pentru gestionarea fondurilor europene aferente politicii de coeziune 2021-2027.

Planul de monitorizare a proiectului este parte integrantă a contractului de finanțare, după caz, și cuprinde indicatorii de etapă stabiliți pentru perioada de implementare a proiectului pe baza cărora se monitorizează și se evaluează progresul implementării proiectului, precum și condițiile și documentele justificative pe baza cărora se evaluează și se probează îndeplinirea acestora, în vederea atingerii obiectivelor și țăintelor finale ale indicatorilor de realizare și de rezultat prevăzuți în cererea finanțare și asumați în contractul de finanțare.

Planul de monitorizare include, de asemenea, valorile țăintelor finale ale indicatorilor de realizare și de rezultat care trebuie atinse ca urmare a implementării proiectului, precum și valorile de bază/de referință ale acestora, dacă există.

8.9.4 Semnarea contractului de finanțare

Pentru cererile de finanțare selectate, autoritatea de management/organismul intermediar va proceda la încheierea contractului de finanțare. Contractul de finanțare, după caz, se generează de sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+ și se semnează, numai în format electronic, de către reprezentantul legal/persoanele împuternicite ale AM/OI, după caz, și reprezentantul legal/persoanele împuternicite desemnate de solicitant/liderul de parteneriat în numele parteneriatului constituit.

9. ASPECTE PRIVIND CONFLICTUL DE INTERESE

La conceperea cererii de finanțare precum și pe toată perioada implementării proiectului, beneficiarii/partenerii vor trebui să respecte prevederile legale europene și naționale în vigoare referitoare la conflictul de interese și regimul incompatibilităților.

Beneficiarii de finanțare nerambursabilă se obligă să întreprindă toate diligențele necesare pentru a evita orice conflict de interese și să informeze cu celeritate AM PoIDS în legătură cu orice situație care dă naștere sau este posibil să dea naștere unui astfel de conflict. În cazul apariției riscului unei astfel de situații beneficiarul/partenerii trebuie să ia măsuri care să conducă la evitarea, respectiv stingerea lui și să informeze în scris AM PoIDS/OI PoIDS delegat

în legătură cu orice situație care dă naștere sau este posibil să dea naștere unui astfel de conflict, în termen de 3 (trei) zile lucrătoare de la apariția unei astfel de situații.

Reprezintă conflict de interese orice situație care împiedică beneficiarul/partenerii de a avea o atitudine obiectivă și imparțială, sau care îi împiedică să execute activitățile prevăzute în cererea de finanțare într-o manieră obiectivă și imparțială, din motive referitoare la familie, viață personală, afinități politice sau naționale, interese economice sau orice alte interese. Interesele anterior menționate includ orice avantaj pentru persoana în cauză, soțul/soția sau o rudă ori un afin, până la gradul 2 inclusiv.

Această prevedere se aplică Beneficiarului, Partenerilor, subcontractorilor, furnizorilor și angajaților Beneficiarului/Partenerilor și altor persoane juridice publice sau private, în cazul în care acestea sunt implicate în activități care pot fi încadrate în execuția, auditarea sau controlul bugetului Uniunii Europene, precum și angajaților AM PoIDS/OI PoIDS delegat și persoanelor fizice sau juridice care desfășoară activități externalizate pentru AM PoIDS/OI PoIDS delegate, implicați direct în procesul de evaluare/selecție/aprobare/control, după caz, a cererilor de finanțare, respectiv în procesul de verificare/autorizare/plată/control al cererilor de rambursare/plată.

În temeiul articolului 61 alin. (3) din Regulamentul (UE, Euratom) 2024/2509 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 septembrie 2024, un conflict de interese există în cazul în care exercitarea imparțială și obiectivă a funcțiilor unui actor financiar sau ale unei alte persoane implicate în execuția bugetului „este compromisă din motive care implică familia, viața afectivă, afinitățile politice sau naționale, interesul economic sau orice alt interes personal direct sau indirect”.

În sensul aspectelor menționate mai sus, Beneficiarii și Partenerii acestora se obligă să ia toate măsurile pentru respectarea regulilor pentru evitarea conflictului de interese, conform următoarelor prevederi legislative europene și naționale:

- articolul 61 din Regulamentul (UE, EUROATOM) nr. 2024/2509 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 septembrie 2024 privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii (reformare);
- Capitolul II, Secțiunea a 2-a Reguli în materia conflictului de interese, din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora, cu modificările și completările ulterioare;
- Titlul IV, Capitolul II din Legea nr.161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției, cu modificările și completările ulterioare, pentru beneficiarii care fac parte din categoria subiecților de drept public;
- capitolul II, secțiunea 4 Reguli de evitare a conflictului de interese (art. 58-63) din Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice, cu modificările și completările ulterioare.

10. ASPECTE PRIVIND PRELUCRAREA DATELOR CU CARACTER PERSONAL

Solicitanții și beneficiarii de finanțare nerambursabilă au obligația respectării prevederilor Regulamentului (UE) 2016/679 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul General privind Protecția Datelor), prevederi transpuse în

legislația națională prin Legea nr. 190/2018 privind măsuri de punere în aplicare a Regulamentului (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor), cu modificările și completările ulterioare, precum și prevederile Directivei 2002/58/CE privind prelucrarea datelor personale și protejarea confidențialității în sectorul comunicațiilor publice (Directiva asupra confidențialității și comunicațiilor electronice), transpusă în legislația națională prin Legea nr. 506/2004 privind prelucrarea datelor cu caracter personal și protecția vieții private în sectorul comunicațiilor electronice, cu modificările și completările ulterioare.

Depunerea cererii de finanțare reprezintă un angajament ferm privind acordul solicitantului/partenerilor, în nume propriu și/sau pentru interpuși, cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal procesate în toate fazele de evaluare și selecție și ulterior, dacă este cazul, în toate fazele de contractare, implementare, susținabilitate a proiectului, inclusiv în cadrul aplicațiilor electronice MySMIS2021/SMIS2021+.

11. ASPECTE PRIVIND MONITORIZAREA TEHNICĂ ȘI RAPOARTELE DE PROGRES

11.1 Rapoartele de progres

Se vor respecta prevederile Capitolului VII - Implementarea și monitorizarea proiectului din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 23/2023 privind instituirea unor măsuri de simplificare și digitalizare pentru gestionarea fondurilor europene aferente Politicii de Coeziune 2021-2027, aprobată prin Legea nr. 45/2024, cu modificările și completările ulterioare.

11.2 Vizitele de monitorizare

Se vor respecta prevederile Capitolului VII - Implementarea și monitorizarea proiectului din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 23/2023 privind instituirea unor măsuri de simplificare și digitalizare pentru gestionarea fondurilor europene aferente Politicii de Coeziune 2021-2027, aprobată prin Legea nr. 45/2024, cu modificările și completările ulterioare.

11.3 Mecanismul specific indicatorilor de etapă. Planul de monitorizare

Se vor respecta prevederile Capitolului VII - Implementarea și monitorizarea proiectului din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 23/2023 privind instituirea unor măsuri de simplificare și digitalizare pentru gestionarea fondurilor europene aferente Politicii de Coeziune 2021-2027, aprobată prin Legea nr. 45/2024, cu modificările și completările ulterioare.

Verificarea tehnică a proiectului se va realiza pe baza Rapoartelor Tehnice de Progres, transmise de către Beneficiar însoțite de documente suport care atestă derularea activităților, atingerea rezultatelor și a indicatorilor asumați prin Cererea de finanțare.

Descrierea și detalierea procesului tehnic de transmitere a Rapoartelor Tehnice de Progres și a documentelor suport va fi prezentată de către AM PolDS prin publicarea Manualului Beneficiarului.

12. ASPECTE PRIVIND MANAGEMENTUL FINANCIAR

Mecanismele cererilor de prefinanțare, plată și rambursare a cheltuielilor în cadrul contractelor de finanțare se realizează în conformitate cu prevederile Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 133/2021 privind gestionarea financiară a fondurilor europene pentru perioada de programare 2021-2027 alocate României din Fondul european de dezvoltare regională, Fondul de coeziune, Fondul social european Plus, Fondul pentru o tranziție justă, cu modificările și completările ulterioare, precum și în conformitate prevederile Hotărârii Guvernului nr. 829/2022 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 133/2021, cu modificările și completările ulterioare.

12.1 Mecanismul cererilor de prefinanțare

În ceea ce privește mecanismul prefinanțării, mecanismul cererii de plată și mecanismul cererii de rambursare, se vor respecta prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr.133/2021 privind gestionarea financiară a fondurilor europene pentru perioada de programare 2021-2027 alocate României din Fondul european de dezvoltare regională, Fondul de coeziune, Fondul social european Plus, Fondul pentru o tranziție justă, aprobată cu modificări prin Legea nr. 231/2023, cu modificările și completările ulterioare

12.2 Mecanismul cererilor de plată

Se vor respecta prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr.133/2021 privind gestionarea financiară a fondurilor europene pentru perioada de programare 2021-2027 alocate României din Fondul european de dezvoltare regională, Fondul de coeziune, Fondul social european Plus, Fondul pentru o tranziție justă, aprobată cu modificări prin Legea nr. 231/2023, cu modificările și completările ulterioare.

12.3 Mecanismul cererilor de rambursare

Se vor respecta prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr.133/2021 privind gestionarea financiară a fondurilor europene pentru perioada de programare 2021-2027 alocate României din Fondul european de dezvoltare regională, Fondul de coeziune, Fondul social european Plus, Fondul pentru o tranziție justă, aprobată cu modificări prin Legea nr. 231/2023, cu modificările și completările ulterioare.

12.4 Graficul cererilor de prefinanțare/plată/rambursare

Se vor respecta prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr.133/2021 privind gestionarea financiară a fondurilor europene pentru perioada de programare 2021-2027 alocate României din Fondul european de dezvoltare regională, Fondul de coeziune, Fondul social european Plus, Fondul pentru o tranziție justă, aprobată cu modificări prin Legea nr. 231/2023, cu modificările și completările ulterioare.

12.5 Vizitele la fața locului

Se vor respecta prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr.133/2021 privind gestionarea financiară a fondurilor europene pentru perioada de programare 2021-2027 alocate României din Fondul european de dezvoltare regională, Fondul de coeziune, Fondul social european Plus, Fondul pentru o tranziție justă, aprobată cu modificări prin Legea nr. 231/2023, cu modificările și completările ulterioare.

13. MODIFICAREA GHIDULUI SOLICITANTULUI

13.1 Aspectele care pot face obiectul modificărilor prevederilor ghidului solicitantului

Prevederile prezentului Ghid al Solicitantului Condiții Specifice pot fi modificate, în cazuri temeinic justificate, prin Ordin al ministrului investițiilor și proiectelor europene.

Aspecte ce pot face obiectul modificărilor prevederilor prezentului Ghid al Solicitantului Condiții Specifice:

- data limită de depunere a Cererilor de finanțare în aplicația MySMIS2021/SMIS2021+
- anexele la Ghidul Solicitantului Condiții Specifice
- alte elemente, identificate ulterior lansării apelului de proiecte, ca fiind deficitare a căror remediere necesită modificarea Ghidului Solicitantului Condiții Specifice

13.2 Condiții privind aplicarea modificărilor pentru cererile de finanțare aflate în procesul de selecție (condiții tranzitorii)

Modificarea datei limită de depunere a cererilor de finanțare nu afectează cererile de finanțare depuse, acestea urmând să fie incluse în procesul de evaluare după închiderea apelului. Orice modificare adusă la Ghidul Solicitantului Condiții Specifice nu afectează Cererile de finanțare depuse, acestea fiind evaluate pe baza prevederilor Ghidului Solicitantului Condiții Specifice în vigoare la data depunerii cererii de finanțare.

În funcție de modificările intervenite, AM PoIDS se va asigura de respectarea principiului privind tratamentul nediscriminatoriu al tuturor solicitanților la finanțare, asigurând, totodată, și transparența sistemului de evaluare prin publicarea tuturor modificărilor și condițiilor suplimentare intervenite ulterior publicării ghidului..

14. ANEXE

- Anexa nr. 1. Declarație unică
- Anexa nr. 2. Criterii de evaluare tehnică și financiară preliminară
- Anexa nr. 3. Criterii de evaluare tehnică și financiară calitativă
- Anexa nr. 4. Contract de subvenție
- Anexa nr. 5. Contractul de finanțare - Condiții Specifice
- Anexa nr. 6. Declarație privind conformitatea cu prevederile Cartei drepturilor fundamentale ale Uniunii Europene
- Anexa nr. 7. Declarație privind respectarea Convenției Națiunilor Unite privind drepturile persoanelor cu dizabilități